

Buyluk kelajakni birga quramiz!

BUXORO YOSHLARI

2021-YIL,
YANVAR, № 444
(Qo'shma son)

IJTIMOIY-SIYOSIY, MA'NAVIY-MA'RIFIY, ADABIY-BADIY GAZETA
2001-yil fevral oyidan chiqa boshlagan BUXORO-YOSHLARI.UZ [@BY_GAZETASI](#)

2020! Эшигимиз ёп!
Азобли тўрт фасл, алвидо, сенга!
Умрим тақвимида тўксанг-да викор,
Ҳатто, бир лаҳзанг ҳам тушмас эсимга.

2021! Шукурки, бормиз..!
Умидли остоаннг чорласин Бизни.
Ҳар лаҳза, кунингга чин мададкормиз,
Зафарлар қўлласин ҳар ўғил-қизни!

2021 – УМИДЛИ ОСТОНАНГ ЧОРЛАСИН БИЗНИ!

Кўксида юраги “гупиллаб” ёниб турган Юртошим! Борлигингига шукр! Бугун дунёни титратган ва дунё ахлини азиятда қолдиган 2020 йил ҳам орта қолди.

Бунда ҳам ютдик, ҳам ютқаздик. Нимадир топдик, неларнидир йўқотдик. Кимдандир ранжидик, кимнидир ранжитдик... Айроча югур-югурлару, ташвишу ўқинчлар, бирда шодник, бирда қайfu, гоҳ-да неклик, гоҳ-да араз билан... ўтқаздик йилни!

Тан олиш керакки, вақт, нақадар, ўччамли бўлмасин, кўпчилигимиз

2020-“Йўқотишлар йили”нинг тезроқ остоналаримизни тарк этишини истадик. Негадир, 2020 - “кўз очиб юмгунчалик” вактда ўтмади, айроликларга, дардларга, зерикишларга тўла арқонини узун ташлаб кўйгандек бўлди: Сабр билан, Матонат билан, Оғриқ билан ўтқаздик йилни. Бироқ, бу синовли кунлар қалбларни тарк этаётган Инсонийлик, Мехру-муруват, Саховат ва оқибат, Дину-диёнат, деган тушунчаларни яна ўзимизга қайтарди. Қабиҳлашиб бораётган юракларимизга Инсон эканлигимизни қайta уқтириди.

Шу лаҳзаларни Биз Сиз билан ўтқаздик.

Бугун Янги – 2021 йил остонасидамиз! Унга қадамларимизни яхши ният, яхши тилаклар или таштайлик! Ҳар йилга Мехр, қатта Мақсад ва катта Режалар билан кўчоқ очганимиздек, 2021 йилга ҳам завқу-шавқ билан юзланайлик. Токи, Мехру-муҳаббат, Сиҳат-саломатлик, Садоқат ва гўзаллик салтанатига ошуфтаги кучли ва бақувват томирлар Янги йилимизнинг ҳар бир кунини мустаҳкам камафотида файзли айласин!

Билимли, унёдкор ёшлар Билан! Бирга!

Ўзбекистон республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 29 декабрь куни Олий Мажлисга йўллаган Мурожаатномаси орқали 2021 йилга “Ёшларни қўллаб-куватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили”, деб ном беришни таклиф қилди.

Айтиш ўринлики, пандемия даври халқимизнинг матонатини, ёшларимизнинг шихоатини тоблади, тўғрироғи, ёшлар жамиятни харакатга келтирувчи куч эканлигини яна бир бор кўрсата олди.

Дарҳақиқат, соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилишда, ўз тенгдошларини жамият тараққиётiga ҳисса қўшишга чорлаша ёшларнинг ўрни ва ҳиссаси муҳим бўлди. Зоро, ҳар томонлама етук, замонавий билим ва ҳунарларни пухта эгаллаб бораётган ёшлар ҳар ишга қодир, ҳар ишни уddyадайди. Ташаббускор ёшларимизга “Сизларга таянамиз!”-дейилган таъкид ҳам ёшларга билдирилган яна бир катта Ишончdir.

Шунга кўра, Президент:
- Биз ўз олдимиизга
мамлакатимизда Учинчи
Ренессанс пойdevorinи
барпо этишдек улуғ мақсадни
қўйган эканмиз, бўнинг
учун янги Хоразмийлар,
Берунийлар, Ибн Синонлар,
Мирзо Улуғбеклар, Навоий
ва Бобурларни тарбиялаб
берадиган муҳит ва
шароитларни яратишimiz

керак. Бунда, аввало, таълим ва тарбияни ривожлантириш, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, илм-фан ва инновацияларни тараққий эттириш миллий ғоямизнинг асосий устунлари бўлиб, хизмат қилиши лозим,-деди.

Ушбу мақсад йўлида ёшларимиз ўз олдига катта мэрраларни кўйиб, уларга эришишлари учун кенг имкониятлар яратиш ва ҳар томонлама кўмак бериш – барчамис учун энг устувор вазифа бўлиши зарур. Шундагина фарзандларимиз халқимизнинг асрир орзу-умидларини рўёбга чиқарадиган буюк ва кудратли кучга айланади.

“Агар катта авлоднинг билими ва тажрибасини, узоқни кўра олиш фазилатларини ёшларимиздаги ғайрат-шижоат, мардлик ва фидойилик билан бирлаштира олсан, кўзлаган мэрраларга, албатта, етамиз. Янги Ўзбекистонни ана шундай билимли ва бунёдкор ёшларимиз билан биргаликда барпо этамиз”,-деди Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев.

Шоҳнигор Жўраева: “Президентим чорлови менга куч берди”

Шоҳнигор Жўраева, 2002 йилда Ромитан туманида туғилган. Бuxoro шаҳridagi 24-сонли кўриш имконияти чекланган болалар учун ихтиослаштирилган давлат таълим мусассасасида таҳсил олган. Ўқувчилик даврида Бuxородаги “Buxoro yoshlari” газетасининг жамоатчи мухбири, шунингдек, Таҳририят қошидаги “Parvoz” ёш журналистлар тўғараги ҳамда фаол тарбиботчilar гурӯхи аъзоси бўлган.

Айни пайтда Самарқандаги “Ипак йўли” туризм халқаро университетининг 1-босқичида таҳсил олмоқда.

Ёшлар форумида Шоҳнигор Жўраева давлат раҳбари билан мулоқотда: “Маълумки, тарихий дарсларимизда маълум даврларга нафрат руҳида ёзилган мавзулар жуда кўп учрайди. Аслида, дарслер фақат холос ахборот етказиш билан шуғулланishi лозим. Шу ўринда, дарслерни юқори даражадаги тоза ва тўғри маълумотлар билан таъминлаш чораларини кўриш таклиfini билдирган бўлардим”,- деди.

Президент ушбу таклиф бўйича батафсил тушунча берган ва дарслерларни яратиш, таълим тизимини зарур адабиётлар билан таъминлаш ҳамиши дикқат марказида бўлиши зарурлигини таъкидлаган.

- “Ҳумо” аренасига биз, ёшлар форумида иштирок этиш учун тўплланганмиз. Демак, у ёшлар учун! Президентимиз тик турган ҳолда ёшларнинг муаммоларини ҳал қилиш ҳақида куйиниб гапирайти. Ўзининг таклиф ва фикрларини айта оладиган ёшларни эшитишни истаётганларини

қалбан ҳис қилдик. Мен залнинг орқа ўриндиқларидан бирида эдим. Ичиним оловлантираётган таклифларимни айтиш учун олдинга талпиндим: давлат раҳбари билан гаплашиш учун қўрқувни ҳам унутдим. Тўғриси, мен сўзга циқунимча бўлган қисқа фурсатда турли эътиrozлар сабаби, бирор асабийлашганим ва ўзимни йўқотиб кўйганим, таклифларимни билдираётганимда ҳаяжонланганим бор гап. Бироқ, фикрларимни, таклифларимни етказа олдим, деб ўйлайман. Зоро, Юртбошимизнинг таклифимни қўллаб-куватлаганлари мени янада қувонтириди, -деди Шоҳнигор.

P/S: Ижтимоий тармоқларга кўра, Ўзбекистон Президентининг эркин сўз минбарига аввалдан сўзга тайёрланмаган ёшларни имкон қадар сұхбатга чорлови бир нечта фикри тераён, таклифи юқори ёшларнинг мулоқотга киришишига турткি бўлган. Шоҳнигор Жўраева ҳам дадиллик билан қўлларини баланд кўтарган ҳолда: “Мен гапираман!”-дэя олд қатордаги “маникент”лар орасидан отилиб чиқкан ва ёшлар форумининг демократик тарзда кечишини яна бир карра исботлай олган.

Газета ёшлар суюнса бўладиган эркин сўз минбарига айланиб улгурди

**Мирали Ҳамроев,
Бухоро вилояти ҳокими ўринбосари:**

"Buxoro yoshlari"га ишонч баланд..."

- Бугун вилоятимиз нашрлари ичда алоҳида ўрнига эга бўлган "Buxoro yoshlari" газетасининг 444-сони билан юзлашиб турибиз. Илк сони 2001 йилнинг 5 февралида, тўғрироғи, ҳазрат Алишер

Навоийнинг таваллуд куни арафасида чоп этилган экан. Ноанъанавий тарзда 500-сонини кутмай, 444-сонининг чоп этилаётганини "Бу биз учун байрам" деб таърифлаган ижодий жамоага байрам кайфияти бардом бўлишини тилаб қоламан.

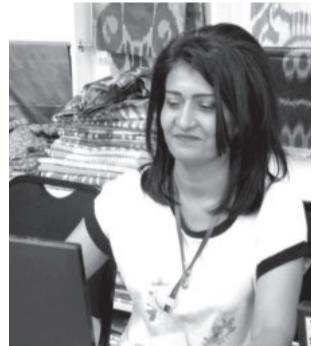
Сир эмас, газета замон билан ҳамнафас, ёш авлод таълим-тарбиясида пешқадамликни кўлдан бермай келаётпи. Тўғриси, ўзимнинг ҳам ёшларнинг севимли газетасига айланган бу нашрга ихлосим жуда баланд. Уни ҳар гал қўнимга олганимда, болалиқдаги хотираларимни, ёшлиқдаги шўхликларимни эслайман.

Шу ўринда, газетанинг

дизайни ҳам бошқа нашрлардан фарқли ўлароқ, замон талабларига мувофиқ, мумкаммаллашиб, сайқаллашиб ултурганини алоҳида таъкидламоқчиман. Бу ўз навбатида газетанинг ўқимишилиги, фоявий-мазмуний савияси ошиб боришини кафолатлаб беради. Ранг-баранг саҳифалари ва ажойиб мақолаю хабарлари билан ўқувчилар қалбини забт эта олган.

Муштарилини сонининг биттагинага ошишдан ҳам хурсанд бўлиб, худди боладек сакраган ва ҳормай-толмай меҳнат қилаётган газета ходимларига омад ва муваффақиятлар ёр бўлсин, деб қоламан.

Митти елкангизни катта масъулият тарқ этмасин

**Лайло Ҳайитова,
газета бош муҳаррири**

Яқинда бир танишимиз билан "Buxoro yoshlari"нинг ҳақида сұхбатлашарканимиз, у "444-сон бўлса, газетанинг ёшлиги қоптими?" — дея қочирим қилди. Шунчаки, гап келганда айтилган ушбу сўз ўйини замарида ҳам ўзга хос маънони уққандек бўлдим.

турган аниқ предмет, яни газета ёрдамида ҳис этишининг таъсiri, завқи ўзгача-да! Ҳар қанча башпорту тахминларга қарамай, газетамизнинг ададида бошқа нашрлар қатори "пасайиш" кузатилган бўлса-да, ўз муштарилиниш ишончини қозониш, рақобат мухитидаги фаолликка киришиб, кучимиз, ғайратимиз борича ҳаракатда бўлдик.

"Buxoro yoshlari" 2013 йилдаёк, ўзига хос ёшлиқ шижаоти, ташаббускорлиги билан вилоят матбуотида биринчилардан бўлиб босма сифатини яхшилашга интилганди. Ўз саҳифаларини рангли чоп этитра бошлаган эди. Кейинчалик шаклдаги ана шу ранг-баранглик нашр мазмун-мундарижаси, эълон қилинаётган материаллар сифатига ҳам кўчди.

Газета саҳифаларидан ўрин олган ёшлар ўй-интилишлари, орзулари, фаол ўйил-қизларимизнинг изланишлари, ташабbus сийахалари юртимизнинг эртанги кунига ишонч хиссисин бағишиласа, бугунги авлод тарбиясида кузатилётган айrim муаммолар, оммавий маданият таҳди, кийиниш, интернетдан фойдаланиш маданияти ва бошқа мавзулардаги материаллар Сизни мулоҳазага чорласа, бу Бизга куч беради. Фақат, ушбу муаммолар ечимини излазда Биз билан бирга дахлдорлик ҳиссини

тўйсангиз, кифоя. - Газета таъсис этилганидан бўён 444-марта ўз газетхонлари билан учрашиб турган экан, буни ҳам ўзига хос бир тарих, деб айтиш мумкин. Чунки, "Матбуотга берилган таърифларнинг орасида "Матбуот – бу замон тарихи" деган ибора ҳам бор", -деди газетамиз солномачиларидан бўри.

Биз фаолият давомида "зар қофозга ўралган" сарлавҳа остида чоп этилган мақолалару ёлғон-яшиқ ахборотлардан қочдик. "Шаблон" материаллар на назарий, на амалий кўнкимга бера оладиган "буюртма" мақолалардан узоқда юрдик. Халқдан олиб, халқга беришига ҳаракат қилдик. Буни нечогли даражада уддалай олдик, газетхонларга аён.

Бироқ, поғонама-поғона кўтарилишида ижодий жамоамиз газетанинг ҳар янги сони нашр тайёрланётган жараёнда ҳам "кулоксиз"лиқдан тўхташмагани, "ухлаб" қолдируви бу мақоламас, мана бу "уйғоқ" материалларни ёритамиз" деган талаб билан оёқ тираб олишгани бевосита туртки бўла олди, деб ўйлайман.

Бугунги глобализация даврида эса газетчилик вазифасини адо этиш учун кўлда қалам билан қофозга "сингб", шундан баҳра олаётган ёш ходимлар чин маънодаги катта масъулиятдан чарчашмасин.

Газета номи "Buxoro yoshlari" бўлса-да, унинг босма сифати ва энг асосийси, эълон килинаётган материаллар мазмун-мундарижаси, моҳият кўлами хеч қайси нашрдан қолишмайди. Илгариги шапалоқдеккина, оқ-қора тасвирлар мозий қаърига равона бўлди. Бугун ёшларимизга бир неча саҳифалардан иборат, юқори сифатли дизайн, ҳам шаклан, ҳам мазмунан баланд поғонадаги газетани тақдим этиш учун бор имкониятимизни ишга соляпмиз. "Buxoro yoshlari" илгариги ёшларнинг кўнгилочар нашридан уларни ижтимоий фаолликка ундовчи газетага айлана олган бўлса, шундан курсандизмиз.

Замон тараққиляшиб, ҳаётимизга тобора янги техника-ю технологиялар кириб келгани сайнин, эскилари кераксиздек түюлади. Шу нуқтаи назардан, интернетнинг чекланмаган имкониятлари газетани "кераксиз"га чиқаргани ҳақида шов-шуввлар авж олгани ҳам бор гап.

Аммо вақт шуни кўрсатдики, ҳар қанча муқобили топилмасин, газетанинг ўрнини хеч бир нарса босолмас экан. Тўғри-да, муайян воқеалини виртуал ойна орқали кузатишдан кўра, кўлингизда

444 -сони

Иҳтиёр Зиёдиллоев, Ўзбекистон ёшлар ишлари агентлиги вилоят бошқармаси бошлиғи:

"Эркин сўз минари жамоасига елқадошмиз"

- Ватанимизнинг келажаги халқимизнинг эртанги куни, мамлакатимизнинг жаҳон ҳамкәмиятидаги обрў-эътибори, авваламбор, фарзандларимизнинг униб-ўсиб, улгайиб, қандай инсон бўлиб кириб боришига боғлиқдир. Шу маънода "Buxoro yoshlari" газетаси ҳар бир ўғил-қизнинг таълим-тарбияси, ҳеч

кимдан кам бўлмай улғайиши, энг асосийси, ёш истеъодларни кашф этишда жамиятда ўзига хос ўринга эга бўлиб бормоқда. Ёшлар қайси жабҳада бўлмасин, газета ҳам ўша соҳага кириб, йигит-қизларни кийнатётган ва ташвишлантираётган масалалар ва уларнинг ўзига хос ечимига туртки бўлувчи жўшқин овозга айланмоқда. Газета саҳифаларида ёритилаётган таъқидий-тахлилий мақолаларни ўқир эканман, уларда Муаммо, Ечим ва Натижа кўзгудагидек ойдинлаштириб бериладётганини кузатиб, беихтиёр "Buxoro yoshlari" жамиятда ёшларнинг ишонса, суюнса бўладиган танячига, эркин сўз минбарига айланиб ултурганидан хурсанд бўламан. Ижодий жамоага хамиша елқадошмиз. Куч-куват тарк этмасин!

**Шерзод Тилавов,
Ўзбекистон ёшлар иттифоқи вилоят
Кенгаши раиси:**

"Ёшлар нашри – ижодкор ёшлар мактабига айланди"

- "Buxoro yoshlari" ёшу кекса ижодкорларга қанот бўлаётган газетадир. Унинг саҳифаларида чоп этилаётган жажжи болажонларнинг

бегубор, самимиш шеърларидан тортиб, кекса ижод ахлининг ҳам ижоди чоп этилаётганини ўқиб, завқланаман. Гарчи ижодкор бўлмасам-да, ёш қаламкашларнига ижодида сезиларли даражада камчиликлар йўқ эмаслигини ҳам кузатаман. Аммо, газета мана шундай ёш қаламкашлар учун чин маънодаги мактаб бўлаяти, десам адашмайман.

Шу каби хайрли ишларда ҳеч ҳам чарчоқ билмаётган ижодий гурухга янгидан-янги зафарлар тилаб қоламан. Янги йилда қалбингиздаги энг улкан орзулардан тортиб, энэ инжа истакларгача барча-барчаси рўёбга чиқсин. Янги йилингиз муборак бўлсин!

Қайроқи фикрлар:

- босма матбуот ижодий ёндашувни талаб қиласиган соҳа. Шунинг учун босма матбуот ўлиши эмас, аксинча ўсиши керак;
- босма матбуот эшитиладиган нарсамас, ўқиладиган, керак бўлса, юз йилдан кейин ҳам қайсиидир ҳодисага гувоҳлик берадиган, одамлар дунёқарашига, ёзма нутқига, тафаккурига таъсир кўрсатадиган маъна бўлиши керак. Тарихни шамолга муҳрлаб бўлмайди. Тарих китобларга, ёзма манбаларга муҳрланади;
- интернет сайтларини, ижтимоий тармоқларни кузатиб, бир холосага келдим. Уларда мақола жуда кам, ҳатто йўқ. Фақат информация бор, ҳатто кўп. Информация хеч вақт мақола бўлолмайди. Бу ижод эмас, хабарчилик, холос;
- интернетда камсонли иштедодли ва жонкуяр журналистларимизни истисно қилганда, ҳамма ёқни хабарчилар босиб кетди. Шунинг учун бу ҳудудда фикрдан кўра, шовқин-сурон кўпаяди" деган талаб оғзида шовқин-сурон кўпайади;
- мен "Фикрлаш тўхтаган жойда шовқин-сурон кўпаяди" деган гапга кўшиламан. Бу яхшилик белгиси эмас. Телевизору интернетда жуда кўп гапиришади. Одамни чарчатиб юборадиган даражада кўп гапиришади. Ҳаммаси бир хил гаплар. Фикр йўқ;
- шунча кўп гапириётганлар бир замонлар буюк Пифагор фикрлашга ўрганиш учун шогирдларининг оғзида тош солиб юришга мажбур қилганини эслаб кўйишиш, яхши бўларди.

Газетани одамлар қўлига олиб ўқишаётганини кўрганда, ҳамма қийинчиликлар унут бўлади

Масофадан туриб ишлаймиз, аммо худди бир жойдамиз...

Хуршид Абдуллаев,
газета дизайнери

Ҳар гал "Buxoro yoshlari" газетасининг дизайнини яратиш, саҳифаларини ўзгача кўринишга келтириш ва янгилик қўшиш менда ишлашга иштиёқни оширади. Тахририят жамоаси билан масофадан туриб ишлаймиз. Мен Тошкентда, улар эса Бухорода бўлишига қарамай, иш жараёнида

тўёки ёнимда бўлиб, тузатишлару кўшимчалар киритишини тушунтириштагандек.

Шу билан бирга, Тахририятда талаб ва масъулият шу даражада юқори, кечки соат 2-3 ларда ҳам тинмаймиз. Газетани ўз вақтида кечкирмай обуначилар қўлига етиб бориши учун ўйкуни унтишига тўғри келади. Натижа нашидасини эса газетхонлар мутолаасидаю, Тахририят жамоасининг миннатдорчилигида тумян. Ҳатто, фарзандларимга ҳам шахсан ўзим айниқса, болажонлар бол саҳифаларини ўқиб бераман.

Тилагим газета фаолиятига кўз тегмасин!

Эшик қоқиб келган янги - 2021 йил юртдошларимизга омад келтирсин. Беморлар шифо топиб, ташвиши борларнинг фами арисин! Хонадонларимиздан болажонларнинг кулгулари аримасин, илоҳим!

Зулфизар Мавлонова,
газета мұхбири.

Газетанинг тайёр ҳолга келгунинга қадар бўлган жараён, газетанинг тартибу талаблари унинг ичидаги юрмаган одам учун бирор зерикарли туюлиши мумкин. Бирор, бу бошқа ахборот узатиш тизимларидан машакқати ва масъулиятни каттароқлиги билан фарқ

килади. Газетани одамлар қўлига олиб ўқишаётганини кўрганда, ҳамма қийинчиликлар унут бўлади.

"Buxoro yoshlari" газетасида ишлайтганимга бир йилдан оширок вақт бўлди. Иш бошлагунимча 3-4 йил жамоатчи мухбир бўлиб юрдим. Энди-энди газета ишига боғлиқ бўлган юмушларнинг ич-ичига кириб боряпман. Яширмайман, фаолиятим давомида камчиликларга, эътиборсизликларга бир неча марта йўл қўйганман. Боз мұхаррирнинг талабларидан йиғлаб олган кезларим ҳам кўп бўлади. Талаб юқори, масъулият катта, маош кам (кулиб) бўлса ҳам газетати, меҳримиз, жамоадаги тартиб, ишдаги тарбия бизни, барibir, бағрига чорлайверади.

Йиллар давомида қанчадан-қанча ёш қаламкашлар, ижодкорлар тарбия олди бу даргоҳда. Билмаганини ўрганди, қалами ўтқирлаши, тажриба маҳорати ошди. Бугун бир пайтлар Тахририятнинг мұхбира бўлганлар турли соҳаларда муносиб лавозимларда ишлашмоқда. Ҳозир ҳам бу анъана давом этмоқда.

Келаётган янги йил ташвишлардан, касаллигу азалардан йироқ бўлсин. 2021 йил унтилимас дамларга тўла кепсин. Дийдор армон бўлмасин, орзуга айланмасин. Яқинларимиз ва қариндошларимиз ёнимизда јашаб, бағримизни тўлдиришисин, илоҳим! Ҳамма-ҳаммага баҳтила лаҳзалар тилайман.

Фижимлаб ирғитилган қоғозлар...

Раҳима Атоева,
"BYO" мұхбири

Менинг "Buxoro yoshlari" газетасида иш бошлаганимга ҳали ҳеч қанча вақт бўлганий йўқ. Илк ишга келган куним ҳеч ҳам эсимдан чиқмаса керак.

Биринчи кунданоқ, ишга кечикиб, соат 10дан ўтиб кириб келганиман. Илк танбехни ўшандা

эшитганман. Гарчи, Ўзбек тили ва адабиёти факультетининг юқори курсида таҳсил олаётган бўлсан ҳам имроқ қоидаларини ҳар доим ҳам ўз ўрнида ишлатишни билмаслигими, сўзларни ўз ўрнида тўғри кўллай олмаслигимни Тахририятга келиб англадим. Бошидан охиригача қўп-қизилга бўялиб, уриб ташланган мақолаларим ёзилган қоғозлар неча марта талаб фижимлаб ирғитилган. Ҳалигача бу гоҳ-гоҳда тақорланиб турса-да, менга куч беради, янгича фикр ва кенгрок мушоҳада қилишга унайди...

Газета менга нимани уddyалashi-му nimani uddyalai olmasligimni chin maynoda k'ursatib k'uydi.

Шунда шу пайтгача газетага ташки томондан баҳо бериб келганимни англаб етдим. Аслида, газетачи

ликни ҳар ким ҳам кўтаролмас, эплломас экан.

Ҳар галги янги саҳифаларни тайёрлаш кишидан сабот, идрок ва ақл-заковат талаб қилас экан.

Ҳар кун Тахририят эшигига яқинлашар эканман, юрагим ўзгача ҳапқириб кетади. Мен учун "Buxoro yoshlari" газетаси ўз уйимга айланни улгурди. Талаб ва масъулиятни онларни босиб ўтиш билан соатлар қандай чопқиллаганини билмай қоламан.

Янги йилда ҳаммамизни баҳту толе қуссин. Мени ниятим эса қаламим чархланиб, устозлар ишончини оқлай олсан, кошки.

Ҳа, айтмоқчи, ҳозир қўлимда иккича ёшларбоп мавзуларда ёзган мақолаларим турбиди. Тахририятимизга топширишим керак. Ишқилиб, қизилга бўяб, тахрирлаб ташланган қоғозлар фижимлантан кўйи столим устига келиб тушмаса, бас! (кулиб)

киритилгани ва уларнинг келгусидаги фаолиятлари борасида кўплаб баҳс-мунозарали масалалар ўртага ташланди.

"Бuxoro шифокори" газетаси мұхбири Сайдбурхон Қодиров газета ва журналистларнинг келгусидаги аҳволи қандай кечиши, "давлат учун маънавиятдан кўра, даромат устунни", деган масалани ўртага ташлади. Үнга жавобан, ушбу масала бўйича ҳолат ўрганилиб, тегишли қарор қабул қилиниши айтилди. Шу билан бирга, берилган саволларнинг аксари-тида "Обуна -2021" кампаниясида туман, шаҳар ҳокимларни, жумладан, мусассислар томонидан бу борада тахририятларга, деярли, ҳеч қандай ёрдам кўрсатилмаётгани ҳам таъкидланди.

Шунингдек, айrim Тахририятларнинг фаолиятни олиб бориши учун бино мавзуд эмаслиги ва улар ижарадаги бинолардан фойдаланиб келаётгани билдирилди. Қолаверса, март ойидан бўён маоши тўланмаган ходимлар борлиги, устига-устак, давлат солиқларини вақтида тўлашга ҳам етарлича маълаф йўқлиги билдирилди. Матбуот анжуманида бозорлар, савдо шаҳобчалари, биноларнинг ҳусусий-лаштирилишига берилиш тартиби иштирокчиларга тушунирилди.

Наргиза Кадирова,
БuxDу катта ўқитувчиси.

Янги йил умиди

Шарифа Бобомуродова,
газета ҳисобчиси

Биз ҳар гал янги йил кириб келиши яқинлашган сари келаётган йил бекаму-кўст, беташвиш, шоду-хуррам лаҳзаларга бой ўтишини тилаймиз. Кейинги байрамларда ҳам яқинларимиз ёнимизда бўлишини чин дилдан ният қиласиз. Аммо, афсуски, баъзи йиллар сабоги бизга бир-бirimizning қадrimizga

етишини, шукр қилишни ўргатиб кўяр экан. 2020 йил бир киши эмас, битта давлатнинггина эмас, бутун дунё одамларининг бошига кулфат ёғдириди.

Коронавирус тарқалиши юзимизни никоб остига яшириди, атрофдагилардан кўркиш ёки шубхаланиб қарашга олиб келди. Дўст-дугона, қон-қариндошларимиз билан тез-тез дийдорлашишдан узоқлаштириди. Яқинларимизни биздан айрди. Одамлар бевақт кўз юмди. Истардимки, дунё бошига тушган бу оғат тезроқ тугасин. Фарзандларимиз ва невараларимиз бехатар улғайишсин!

Келаётган йил хонадонларга саломатлик, кўт-барака келтирсин. Келаси йилда менга ҳам ўғил уйлantiриш, қурилиши якунига етаётган янги бошпанамага кўчиб олиш насиб этсин!

Бу қизик!

Газета ва журналларни қандай қилиб сарғайтирмасдан сақлаш мумкин?

Савол: - Мен газета ва журналларни йигиб бораман. Аммо бир неча йиллик газеталарим сарғайиб қоляпти. Уларни қандай қилиб сарғайтирмасдан ва бошқа ножӯя таъсирларисиз узоқ муддат яхши ҳолатда сақлаш мумкин?

Жавоб: - Газета ва журналлар қанчалик эски бўлса, шунчалик эътибор талаб қиласи. Чунки илгари қоғоз ишлаб чиқаришда оксидловчи моддалардан кўп фойдаланилган. Бу эса вақт ўтган сари қоғоз эмирилишига сабаб бўлади. Айнан шунинг учун ҳам кутубхоналарда сақланадиган қимматли газета ва журнallарга, вақти-вақти билан маҳсус кимёвий воситалар орқали ишлов берилади.

Қўйида газетани узоқ муддат яхши сақлаш бўйича айrim тавсияларни келтириб ўтамиз:

- Бир текис қилиб таҳланган газеталарни сақлашда доимий равишида ҳолатини ўзгаришириб туриш: аввал орқасини ўгириб, кейин яна тўғрилаб қўйиш лозим.
- Газета кейинчалик катта бўлмаган босим остида, юпқароқ қилиб тикилган бўлиши мақсадга мувофиқ.
- Қимматли нашрлар кўёш нури, намлиқ, иссиқлик ва чангдан холи бўлиши талаб этилади. Газетанинг сарғайишига айнан кўёш таъсири қиласи. Нам ва ўта иссиқ ҳаво, чанг газетанинг қоғозларини тез парчалинишига сабаб бўлади.
- Газета ва журналларни сақлашда сунъий материаллар (пластик жиллар, мультифора: полиэтилендан тайёрланган сунъий толали файллар)дан фойдаланмаган маъқул. Чунки бундай жиллар таркиби юмшатувчи кимёвий моддалардан иборат бўлиб, ҳаво ўтказмайди ва газета қоғозларини хирадлаштиради.
- Газета йиғиши билан шуғулланувчи тажрибали коллекционерлар газеталарни картон қоғозли муковаларда худди китобни муковалаган каби тикиб беркитиши лозим. Бу ҳам газета ва журналларни кўёш нури ва чангдан ҳимоя қилишнинг синаланган усули бўлиб, сиз учун қадрли бўлган нашрлар узоқ вақт яхши сақланади.

Бухоро шаҳридаги 39-ИДУМ ўқитувчиси Лола Ўринова тайёрлади.

Хусусийлаштириш: газетчиларни ўйлантириб қўймоқда

Газет-журнал, китоб ўқимай, Янги Ўзбекистондаги янги ислоҳотлар даврида оммавий аҳборот воситалари, жумладан, босма нашрлар яна ўз вазифасини бажаришига тарафдудланаётганда, айrim тахририятларнинг ҳусусий-лаштирилиши ҳали бундай ҳолатга тайёр бўлмаган газетчиларни ўйлантириб қўйди.

Давлат активларини башқаршига агентлигининг Бухоро вилояти худудий башқармаси томонидан Президентнинг 2020 йил 27 октябрдаги "Давлат иштироқидаги корхоналарни ислоҳ қилишни жадаллаштириш ҳамда давлат активларини ҳусусийлаштириши" ги ПФ 6096-сонли Фармони юзасидан

Биз ёшлар ташкилотидан янгилик кутмаймиз, балки ҳар куни аж-жойиб янгиликларни "сюрприз" қилишига ишонамиз

Ёшлар фестивали

БИЗ БУНИ УДДАЛАЙМИЗ!

Ўзбекистон Республикасининг ёшлар масалалари бўйича республика идоралараро Кенгашининг 2020 йил 16 декабрдаги 01-07/1-1502-сонли мажлис баёнига кўра, мамлакатимиз бўйлаб, "Ёшлар фестивали"ларини ўтказиш чора-тадбирлари белгиланган эди.

Шунга кўра, 2020 йил якунидаги Бухоро вилояти ҳокимилиги, Ўзбекистон Ёшлар ишлари агентлиги вилоят бошқармаси ҳамда ёшлар итифоқи вилоят Кенгаши ва бошқа қатор идора-ташкилотлар ҳамкорлигига ташкил этилган "Ёшлар фестивали" минглаб ёш юртдошларимизга кўтаринки кайфият бағишилади.

Фестиваль доирасида ташкил этилган 20 дан ортиқ лойиҳалар маънавий жиҳатдан эркин ва озод бўлган ёшларнинг ҳаёт иродасини мустаҳкамлашда, эътиқодини юксалтиришда, жамият равнави йўлида курашишдан чарчамасликка чорлади.

Фестиваль доирасида "Муваффакиятга эриши сирлари", "Бахшичилик ва мақом кечалари", "Сектор раҳбари ва ёшлар", "Депутат ва ёшлар", "Рақамили технологиялар марказида кибер спорт мусобақалари", "Бизнес акселератор ва имконият", "Менинг қасбим", "Модалар намойиши", "Харбий техникалар намойиши", "Заковат", "Хеч ким меҳр ва оқибатдан четда қолмасин", "Кўча спорти" каби оммавий тадбирлар ўтказилди.

- "Бизнес акселератор" марказида ташкиллаштирилган учрашувларда ёшларда тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида узик муддатли кредитлар бериси бўйича батафсил тушунтириши бераб ўтилди. Шаҳардаги 5-сон болалар мусика ва санъат мактабидаги "Ёш мақомчилар" фестивали ҳам қизгин таассоротларга бой бўлди. Шунингдек, муваффакиятга эришган тадбиркорлик субъектлари раҳбарлари ва ёшлар ўртасидаги учрашуведа "Burda lyuks tekstil" МЧЖ раҳбари Истам Амаровнинг иштироқи беъосита ёшларнинг тадбиркорликка бўлган қизиқишини янада оширди, десак хато қилмаган бўламиш,-деди ёшлар ишлари агентли ахборот хизмати раҳбари Зарнигор

интилишларига тўсиқ бўлувчи муаммоларни тинглаш, улар қалбига қулоқ тутиш, рафбатлантириш, қўллаб-куватлаш, лозим бўлса, химоялаш ўзларининг бурчи эканини билдириши.

- Шу бурч бизнинг зиммамизга катта масъулият бўлиб юкланданки, бунча эътибор кўрсатмаслик, ёшлар тақдирига панж ортидан қараши – юрт келажагига болта уриши билан баробар. Бугунги кунда вилоят аҳолисининг 417 минг нафари 18-30 ёшгача бўлган ўсигит-қизлардан иборат.

Ўрганишлар натижасида уларнинг 20 мингга яқини тайинли қасбга, даромадига эга эмас. 20 мингдан ортик ёшлар вакиллари ишлаш мақсадида чет давлатларга қатнамоқда. Олиб борилаётган тизимили ишлар натижасида бу тоифадаги меҳнат мигрантларининг бир қисми юртга қайтарилди. Аммо шу билан бирга соҳада ҳали қилиниши лозим бўлган ишлар мавжуд. Шу маънода фестиваль ёшлар иқтидори ва истеъодини, салоҳиятини намоён этишилари учун бир имкониятдир,-деди вилоят ҳокими ўринбосари Мирали Ҳамроев.

"Мунозара" лойиҳалари ёшларни ташвишлантираётган муаммолар ва уларга ечим излаш учун майдонга айланди. Бунда ёшларни қўйнаётган муаммоларга эътиборсизлик нуқсонларининг мавжудлиги, шунингдек, уларнинг саломатлиги, бўш вақтларини мазмунли ўтказишларини таъминлаш, жисмоний ва ақлий меҳнат билан банд бўлмаган ёшларга кўмак кўрсатиш масалалари кўтарилди.

БОР БЎЛСИН ЁШЛАР ФЕСТИВАЛИ!

- Фақат ёшлар эмас, биз каби кексалар кўнглига ҳам шодёналик соглан шундай фестивалларни ташкил этганлар кам бўлишмасин, барака топишин,-деди 72 ёшли отахон Мирзапўлот Охунов.

Кекса отахон сўзида жон бор. Чунончи, ёшлар ташкилотлари томонидан ташкил этилган фестиваль ҳам юртга келган тўй. Тўй эса барчанини. Кексаларга қадр-қиммат, ёшларга қувват ҳада этишини илгари сурган мазкур фестиваль "Болалар театр жамоалари", "Қўвноқлар ва зукколар",

Шукурова. Фестиваль ташкилотчилари ёшларни қўйнаётган масалалар,

Шунга кўра, "Депутат ва ёшлар", "Сектор раҳбари ва ёшлар", "Имконият",

"Шунқорлар" лойиҳалари билан ёшлар ва аҳолига хуш кайфият бағишилади.

иштирок этган ташаббускор, интилувчан, билимда пешқадам ўғил-қизлар муносиб тақдирланиши.

- Биз фестиваль доирасида ўтказилган лойиҳаларни яна давом эттирамиз ва тенгдошларимизни жўшқин ҳаётга чорлашдан тўхтаб қолмаймиз. Биз бунга қодирмиз ва биз буни уddyalaimiz!-дейиши ёшлар.

Когон туманидаги 21-умумий ўрта таълим мактаби ўқитувчиси Дилбар Раупова узоқ ўйллик меҳнатлари эвазига 2-даражали "Соглом авлод учун ордени" билан тақдирланди.

РАҲМАТ, СИЗГА УСТОЗЛАР!

Бухоро туманидаги 25-мактаб ўқитувчилари Дилфузя Ярашева, Нуриддин Ҳакимов, Умида Маликова, Азиза Жумаева ва Фарида Жумаевалар олий тоифа олганликлари муносабати билан кўнгилларига яхши ният туғиши.

Улар олий тоифа олганликларини дастурхон тузаб, зиёфат тарзида нишонлашмади. Аксинча, кўнгли ўқиси болаларнинг холидан хабар олиб, байрам баҳона уларни хурсанд килишга жаз этиши.

Мактабнинг собиқ ўқитувчisi Ботир Ражабов ва шу мактабда таҳсил олаётган 2-синф ўқувчisi Сидиқабону Истамовнинг хона-донида бўлиши. Байрам совфали билан хушнуд қилиши.

Болаларнинг кўзларидаги қуончни сўз билан тасвирлаб бўлмайди. Касби доирасида яна бир погонага кўтарилиган устознинг ҳам қалби тогдек кўтарилиган бўлса, не ажаб! Энг муҳими, устозлар бугунги пандемия шароитида ҳам бу каби ташаббускорликни кўлга олганликлари таҳsingа сазовор.

Сарвиноз Дониёрова, Бухоро тумани Халқ таълими бўлими она тили ва адабиёт методисти.

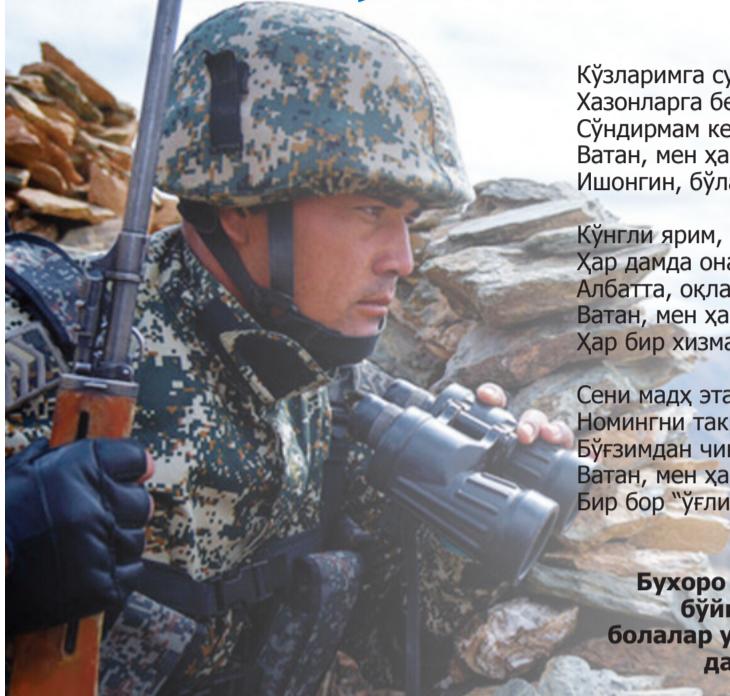
РАҒБАТ – ЁШЛАРГА КЕРАК!

Фестиваль давомида фаол

Сарҳад

Ватанинни севиш ва унга садоқат билан хизмат қилиш, юрт тинчлигини ўз хотиржамлигидан устун, деб билиш керак.

ВАТАН, СЕНИНГ ҚЎШҚАНОТИНГМАН...

Кўзларимга суртгум зар тупроғингни,
Хазонларга бермам ҳеч япроғингни,
Сўндириммам келажак шамчироғингни,
Ватан, мен ҳам битта бунёдкорингман,
Ишонгин, бўлажак зиёкорингман!

Кўнгли ярим, дея бўлдинг суюнчим,
Ҳар дамда онамдек омад тиловчим,
Албатта, оқлайман барча ишончинг,
Ватан, мен ҳам битта қўшқанотингман,
Ҳар бир хизматингга шай фиротингман.

Сени мадҳ этарман, етгунча сўзим,
Номингни тақрорлаб эсади насим,
Бўғзимдан чиққунча то сўнгги сасим,
Ватан, мен ҳам битта эр ўғлонингман,
Бир бор "ўғлим"-, десанг, беармонингман.

Шавқий Халилов,
Бухоро шаҳридаги 24-сон кўриш
бўйича имконияти чекланган
болалар учун ихтисослаштирилган
давлат таълим муассасаси
ўқувчиси.

Юрагимизда битта сўз бор – Ватан!

Ватан, деганда кўксимида ғурур ҳаприқади, фахр жўш уради. Бу фахрнинг сарҳадлари Ватан ҳақида кенроқ ва кўпроқ ўйлаган сари кенгаяверади.

Уни ифода этмоқга сўз ахтарамиз, куй ахтарамиз, лекин топғанларимизнинг ҳеч бири Ватан байроғига бокиб турганчалик ҳаловат бермайди.

Унда сиз борсиз, унда мен борман, унда биз бормиз. Унда Ўзбекистон бор! Уни севамиз, уни қизғонамиз.

Шунинг учун Ватан байроғини ҳеч кимга бериб кўйиши истамаймиз.

Жаҳон ареналарида Ватанимиз байроғини кўрганимизда энтиқиб, кўзларимизда севинч ёшлари милтлайди.

Мурғаккина фарзандимиз "Мен катта бўлсан, ҳарбий бўламан" деганида бошини силаб қўямиз, кўнглимида ҳилпираётган байроқнинг болаларимиз юрагига ҳам тикилганидан кувонамиз...

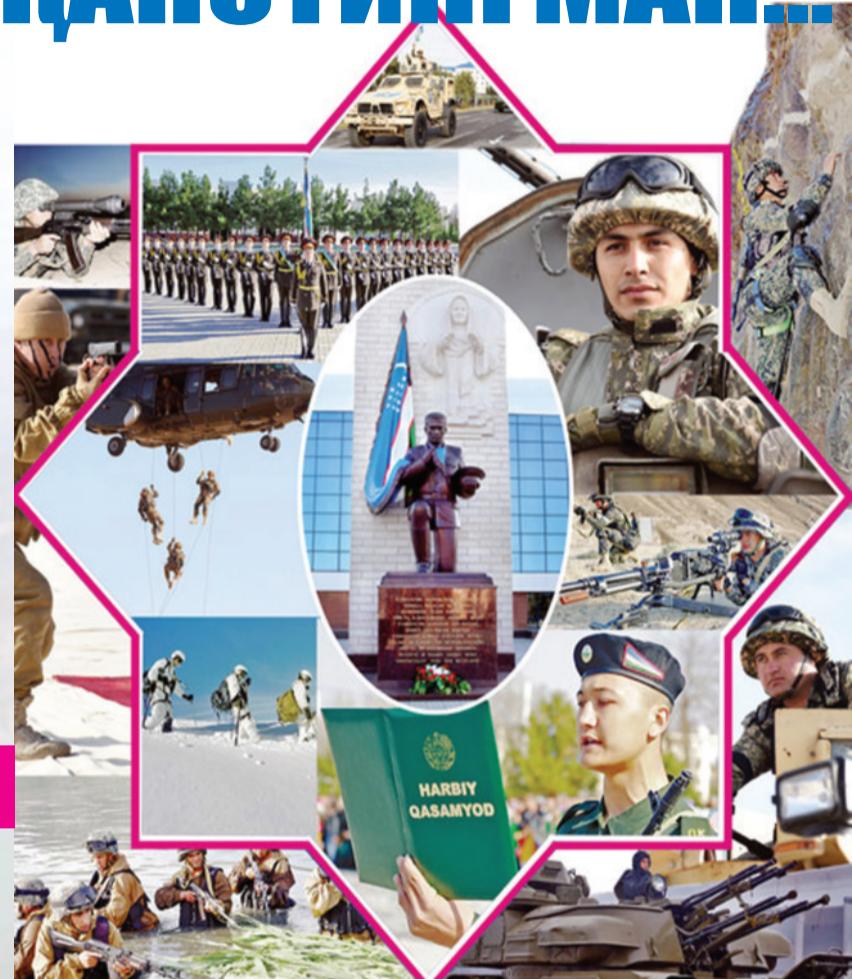
Юрт ўғлонлари бор экан, байроғимиз ғурур билан ҳилпираёди, мамлакатимиз кўргонлари мустаҳкам, сарҳадларимиз тинч.

Она Ватанга хизмат қилиш, давлат ҳавфсизлиги ва чегаралар даҳлизлигини таъминлаш, мамлакатимиз мудофаа қудратини юксалтириш ва жасорат билан хизмат кўрсатиш Сиз ўғлонлар чекида экан, доимо тўрт мучанғиз бут, қаддингиз тик, ғурурингиз баланд бўлсин.

Ўзини Она юрт таянчи, деб билган Сиздек сарлочин мардлик посбонларини Ватан ҳимоячилари куни билан чин дилдан муборак-бод этамиш!

**ВАТАН ҲИМОЯСИ,
ЮРТ ТИНЧЛИГИ, МАМ-
ЛАҚАТ ОСОИШТАЛИГИ
ЙУЛИДА АЗМУ ШИЖО-
АТДАН ЧАРЧАМАНГ!**

"Ватанпарварлик ойлиги"да Ўзбекнинг мудофаа қудрати намоён

Айни пайтда юртимиз бўйлаб, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ташкил этилганлигининг 29 йиллиги ҳамда 14 январь – Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан кенг кўламда нишонлашга тайёргарлик кўриша ва ўтказиша бағишиланган "Ватанпарварлик ойлиги" эълон қилинган. Хўш, ундан кўзланган мақсад нима? Бир ой давомида қўшиналаримиз куцию билимини оммага кўз-кўз этиш ёки аллақандай ҳисоботлар тахламини уйиши? Асло йўқ!

Бу аслида, Ўзбекнинг мудофаа қудрати уфқларини белгилаб берадиган, жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарлигига эришилган муваффақиятларини назардан ўтказадиган, зарур хуласалар чиқарадиган лойиҳа.

Ватандошларимиз, миллий манбаатларимиз тақдирни ишончни кўлларда эканига кафолат. Ойлик давомида ўтказилаётган тадбирлар, айниқса, ёш авлоднинг мурғак тасаввuri, кун тартиби, шахсий ахборот хирмони ва ҳиссий оламини бойитиб бормоқда.

**Элнора Эргашева,
Когон туманидаги
21-мактаб ўқувчиси.**

Ҳарбий учун юрт тинчлиги ўз хотиржамлигидан устун...

Ватанимиз, ҳалқимиз тинчлиги ва осоишишалигини ишончли ҳимоя қилиш, бугунги кунда ҳар бир йигит-қизнинг орзусидир. Зоро, ор-номусли, миллий ғурурни ўзида жо этган баркамол фарзандларгина қудратли давлатни барпо эта олади.

Бухоро шаҳридаги 522-сафарбарлик чақирив резерви батальони командирининг тарбиявий ва мағкуравий ишлари бўйича ўринбосари, майор Шерзод Усмонов ойлик доирасидаги ташкил этилаётган "Ватан – муқаддас, уни ҳимоя қилиш шарафли бурчидир" шиори остидаги учрашув ва тадбирлар ёшлар ҳаёти, уларнинг мақсад ва орзуларида туб бурилиш ясаётгани хусусида тўхталди.

- Қиши фаслида, об-ҳаово союқ бир вақтда ҳарбий қуролларни ушлашинг ўзи бир азоб. Шунга қарамасдан, ёшларимиз ҳарбий машгулот ва ҳарбий кўргазмаларни кузатишаётганда, биз учун уларнинг кўзларидан келажакда ҳарбий-

лик касбини эгаллаш орзулари мақсадга айланаштиришни англаш қийин кечмади. Улар ўз режалари ва ҳаракатларини айни ҳарбий бўлиш мақсади билан боғлашаётганини кўриб, кувончимиз ортади,-деди Шерзод Усмонов.

Дарҳақиқат, "Ватанпарварлик ойлиги" доирасидаги ташкил этилаётган лойиҳаларда иштирок этаётган ёшларнинг ҳарбийларга ҳавас билан боқишаётганини бозорни колдирмади.

Ўзини Мирзаазиз Латипов, деб таништирган мактаб битирувчиларидан бири:

- Бугунги саёҳат мени қарашларимни тубдан ўзгартириди, том маънода чўчитди ҳам.

Ҳарбийларнинг биз билмаган машаққатлари, заҳматлари анча эканлигини шу бугун аңгладим. Зоро, ўз қизиқишишларим устун келиб, бир марта бўлса ҳам ҳарбий кийим кийиб кўриш истагим ошиб кетаётганини билдиридим. Тўғриси, эзгимга ҳарбийча костюм ва бош кийимни шундек кийиб кўришим биланоқ, юрагим олоевланди.

Аллақандай фахр, ғурур жўшиди қонимда. Ҳамто, ўзим ҳам беихтиёр "Мен Ватанимни жонимдан ортиқ севаман!"-деб юборганимни сезмай қолдим. Албатта, ҳарбий кийим кийиб кўрибгина Ватан севилмайди. Аммо кийимнинг ўзи ҳам Ватан-

нинг чинакам ўғлони эканингни янайм теранроқ ангелатар экан. Мен келажакда, албатта, ҳарбий бўламан!-деди.

Ёшлар ҳарбий қурол-аслаҳалар, ҳарбий қисмдаги шароитлар, ҳарбий хизматни ўташ талаблари билан яқиндан танишишди. Ҳарбий қурол-яроғларнинг ишлаш функциялари кўнглилиқда қизиқиш ўйфодти. Шунингдек, қизиқтирган саволлар билан мурожаат қилиб, тўлақонли жавобларга эга бўлиши.

Дарҳақиқат, ёшларда ҳарбий касбга меҳр ўйғотиша ва уларни юртга садоқат билан хизмат қилишга чорлаётган Шерзод Усмонов ҳам бир неча йиллар илгари худди шу ёш йигитлар сингари ҳарбий қисмлардаги

ўқув машгулотлари ва ўргазмали чиқишиларни кўрибгина соҳага қизиқиши ортгани ҳақида гапириди.

Шунингдек, у 2011-2013-йилларда Шарқий ҳарбий округ Фарғона горнizonидаги бир нечта ҳарбий қисмларда, шунингдек, Буҳородаги 28803-ҳарбий қисмда фаолият юриттани ҳамда Тошкент Олий умумқўшин кўмандонлик билим юртида 4 йил давомида таҳсил олганни ҳақида сўзлаб берди. Шерзодга:

- Ҳарбийдан сўраладиган талаб нима?-дека савол берди ёшлар.

- Жавоб ҳам битта,-дейди Шерзод Усмонов,- Ватанинни севиш ва унга садоқат билан хизмат қилиш, юрт тинчлигини ўз хотиржамлигидан устун, деб билиш.

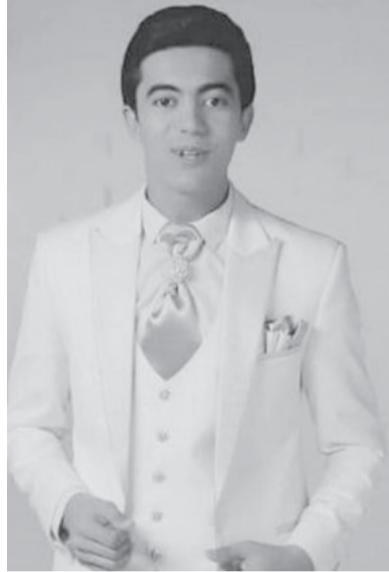
Ха, бу чинакам ҳарбийча жавоб бўлди.

Саҳифа "Мардлар кўриқлади Ватанини!" танлови учун тайёрланди.

Бугун қайсиидир соҳада тушунчаси ёки ҳеч қандай маълумотга эга бўлмаган ёшнинг бир иш ўрнини банд этиши эртага сифатсиз кадрлар сафини кенгайтириб қўймасмикин?

Бугун +

Мана шундай ёшлардан бири Бекзод Хўжаевdir. Ўз меҳрини ҳам санъатга, ҳам спортга бағишилаган. Бекзод 1991 йилнинг ноябрь ойида Бухоро шаҳрида туғилган. Дастралаб, Бухоро шаҳридаги 24-махсус кўзи ожизлар мактаб-интернатида таҳсил олган. Кейинчалик Бухоро давлат Университетининг тарих ва маданий мерос факультетида ўқиган.

У санъатга ва спортга бўлган қизиқиши ҳақида гапирад экан, отасининг хизматлари катта эканни таъкидлайди.

СПОРТ - ҲАЁТИМ, САНЪАТ – ТАҚДИРИМ

Жамиятимизнинг ҳар бир бўғинида турли соҳада илфор бўлган ёшларни учратамиз. Уларнинг қизиқишилари чегара билмайди. Юрт келажагини ўз келажаги билан вобаста қилган бундай ёшларнинг мақсадлари бир: юрт корига камарбаста бўлиш.

- Ўйимизга тез-тез санъаткорлару ижодкорлар келишиб, ўз санъатларини намоён қилишарди. Дам қўшик хиргой қилишса, дам турли мусиқа асоббларини "иш"га солишарди. Уларни жон қулогум билан тинглардим. Ҳатто, майнин мусиқалар остида кўлда китоб билан Машраб ва Навоий фазалларини ўқишардик, уларга қараб мен ҳам беихтиёри тебранардим,-деда мийигифда кулгур кўйи болалигини ёдга олади Бекзод.

Ўзининг айтишича, Бекзод болалигидан, нафақат, санъат, балки унинг билан уйғунлиқида спортнинг енгил атлетика ва футбол йўналишларига ҳам қизиқиша ўсган.

Дастралаб, 2008 йилда енгил атлетиканинг "Спринт" йўналиши, яъни 100-200 метрга югуриш мусобоқаларида голибликка эришган бўлса, 2008-2009 йилларда югуриш ва узунликка

сакраш бўйича Ўзбекистон чемпионлигини ќўлга киритган.

Бекзод Ўзбекистон Milliy Undeфинидимия Асоцациясининг терма жамоаси аъзоси. 2009 йилнинг июль ойида АҚШнинг Калорадо штатида бўлиб ўтган ёшлар ва талабалар ўртасидаги жаҳон чемпионатида муносиб қатнашган ва учинчи ўринни ќўлга киритган.

- 2009 йилнинг сентабр ойида Япониянинг Токио шаҳрида ташкиллаштирилган Осиё чемпионатида 200 метрга югуриш ва узунликка сакраш бўйича иккى карра Осиё чемпионатига лойиқ топилдим. 2010 йил Хитойнинг Гуанчжов шаҳridagi Осиё ўйинларида фаҳрли учинчи ўринни эгаллаган бўлсам, 2010 йилда Данияда, 2011 йилда

Янги Зелландияда бўлиб ўтган мусобоқаларда фаҳрли ўринлар соевиндорига айландим,-деди у бирма-бир ютуқлари ҳақида сўзлар экан.

Хозирда Бекзод Хўжаев ўзи таҳсил олган 24-махсус мактаб интернатида спорт соҳаси бўйича мураббийлик фаолиятини олиб бориш қаторида шу билимгоҳининг бошлангич ташкилоти етакчиси сифати ҳаммага ўрнак.

- Спорт - ҳаётим, санъат – тақдирим. Репертуаримдан 15 га яқин қўшиклар ўрин эгаллайди. Ҳар иккى соҳанинг ҳам ўз қўйинчиликлари ва муваффақиятлари бор. Инсон эса ҳаётда ҳеч қачон изланишдан ва интилишдан тўхтамаслиги зарур. Менинг ҳаётдаги шиорим шу!-деди Бекзод.

"ВYO" мухбири Раҳима Атоева сұхбатлашиди.

"Биз инсонпарварлик йўлидамиз"

Қизил Ярим Ой жамияти Бухоро вилояти ташкилоти ҳамда Ахборот ва оммавий коммуникациялар бошқармаси билан ҳамкорлигидаги "Биз инсонпарварлик йўлидамиз" тўғрисидаги матбуот анжу-мани ўтказилди.

Унда "Шифокоргача биринчи ёрдам кўрсатиши кўнникмалари" мавзууда амалий машфулот ўтказилиб, зарурий тушунча ва кўнникмалар берилди.

Маълумки, "Тез ёрдам" машинаси етиб келгунча биринчи ёрдам кўрсатиш бемор ҳаётини учун жуда муҳим. Шу сабаб иштирокчilar учун амалий машфулот муҳим аҳамият касб этди.

– Бахтсиз ходиса сабаб кимгadir зиён етса, бундай пайтда шифокор бўлмаган одам гангib қолиши бор гап. Бугун esa биринчи ёрдам кўрсатиш чоралари бўйича зарур кўнникмаларни ўргандик, англаб олдик. Бу кўнникмалар, албатта, ҳаётда аскотади,-деди Дилноза Комилова.

Анжуманда фаол иштирокчilar Сертификатлар топширилди.

Маълумот ўрнида: Қизил Ярим Ой Жамияти томонидан 2020 йил давомида 315 нафар ҳимояга муҳтож аҳоли ҳолидан хабар олинган ва 1755 марта маддий, маший хизмат кўрсатилган. Якка-ёлғизларга ва касалхоналарга 50 миллион сўм миқдорида корона-вирусга қарши дори воситалари тарқатилган. Вилоят юқумли касаллilar шифохонасига 80 дона металл кроват 80 донадан кўрпа-тўшаклар етказилган. 200 нафар эҳтиёжманд кишиларга 561 390 сўмдан, жами 112 280 000 сўм молиявий кўмак берилган. Шунингдек, АҚШнинг "Procter and Gamble" компаниясининг Узбекистондаги дистрибутери томонидан ташкилот қарамоғидаги фуқароларга 500 дона кир ювиш ва 400 дона идиш ювиш воситаси етказилган.

Зулфизор

Ҳоким, сектор раҳбарлари ва ёшлар учрашуви: МУАММОЛАРГА ЕЧИМ БОРМИ?

Бухоронинг турли ҳудудларида туман, шаҳар ҳокимлари, вилоят Давлат хавфсизлик хизмати, вилоят прокуратуроси, Ички ишлар ва давлат солиқ бошқармаси раҳбарлари ҳамда ёшларнинг учрашувлари анча жадал тус олмоқда.

Биргина вилоятнинг 4-сектори, яъни Бухоро давлат солиқ бошқармасининг Когон шаҳriga қараши ҳудудида ўтказилган ноанъанавиyllи гибадат билан ажralib турди. Тадбир аввалида иштирокчilar вилоят ички ишлар бошқармаси ҳамда мудофаа бошқармаси ходимларининг кўргазмали чиқishлari, жанговар қуроллар, маҳсус воситалар ва маҳсус техникалар билан танишиди.

Меҳнат ярмаркасида esa бўш иш ўринлари билан келган корхона ва ташкилотлар ўз ишлаб чиқарish йўналишларига мослаштирилган дастгоҳлари билан қатнашиди. 100

га яқин бўш иш ўрини билан қатнашган таъминотчilar Когон шаҳar ёшларини қийнаб келаётган муаммолар ҳамда талаф ва таклифлariга эътибор қаратishi.

Айниқса, вилоят давлат солиқ бошқармаси ташаббуси билан сектор ишчи гурухи томонидан ўтказилган сўровномада иштирок этганим менда илик таассурот қолдириди. Мен каби бўлажак ёш тадбиркорларнинг 30 нафарига тижорат банкларининг кредит сертификатлari топширилгани кўпчилигимиз учун кутилмаган янгилик бўлди,-деди 30 миллион сўмлик кредит сертификatini олган 24 ёшли Зулхумор

Холиқова, - бу, албатта, биз, ёшларга ўз бизнесимизни бошлашимизга йўлланма, демакдир.

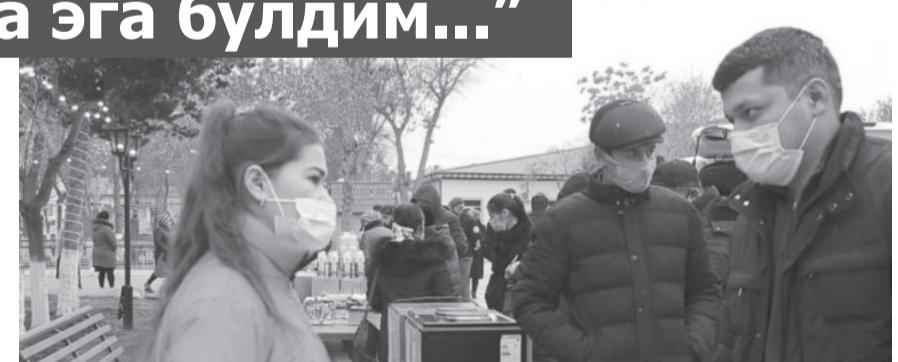
Бухоро вилояти ДСБ Матбуот хизмати раҳбари Баҳодир Файзиевнинг маълум килишича, 150 дан ортиқ ёшлар билан бўлиб ўтган учрашувда, уларни қийнаб келаётган 50 га яқин мурожаатлар қабул қилиниб, аксарият мурожаатлар шу ернинг ўзида ижобий ҳал этилган. Кўпсонли ёшлар томонидан берилган таклифлар кўллаб-куватланиб, вилоят ҳамда шаҳар мутасаддиларига зарурий кўрсатма ва топширилар берилди, ижроси раҳбарларнинг алоҳида назоратига олинган.

"Иш ўрнимга эга бўлдим..."

Бухоро шаҳар ҳокимлиги биносида ўтказилган "Ҳоким ва ёшлар" учрашувда ҳам иштирок этган ёшларни қийнаб келаётган масалаларнинг 70 фоизини иш билан таъминлаш масаласи ташкил этигани ойдинлашиди. Қарийб, уч соат давом этган "Ҳоким ва ёшлар"да ўттага ташланган қатор масалалар учрашув чоғида ечим топди.

– Кўпдан бери ишсиз эдим, – деди Лобар Ахророва. – Бугунги учрашув мен учун самарали бўлди. Доимий иш ўрнига эга бўлдим. Энди мен ҳам оиласи маддий томондан ёрдам берадиган бўлдим. Жуда ҳам хурсандман. Шу жойнинг ўзида мутахассислигим бўйича ишга йўлланма олдим.

Учрашувда ташкил этилган бўш иш ўринлари меҳнат ярмаркасида турли корхона ва ташкилотлар томонидан 500 дан ортиқ бўш иш ўринлари билан тақлиf этилди.

P/S: "Ҳоким ва ёшлар", "Раҳбар ва ёшлар" учрашувлари бир қарашда одатдағидек ўтамётган. Лекин катор учрашувларда олиб чиқлаётган мурожаатларнинг қарийб, 70-80 фоизи ишга жойлашиш, кредитга эга бўлиш, етмажандек, маший муаммоларни бартараф этишаганина қаратилмоқда. Эртандеги кун учун долзарб тақлиf, талаб чиқлаётгани оғрикли. Ўзининг мутахассислиги мутлақа тўғри келмайдиган соҳага ишлаш талабини кўяётган йигит-қизлар жуда осон, дэврли, жисмоний меҳнат талаб қилмайдиган, бироқ

кўп даромадли ишга бўлиш истагида. Бугун қайсиидир соҳада тушунчasi ёки ҳеч қандай маълумотга эга бўлмаган ёшнинг бир иш ўрнини банд этиши эртага сифатсиз кадрлар сафини кенгайтириб қўймасмикин? Демак, аевало, ёшларни иш билан таъминлаш бўйича чора-тадбирларни белгиллаш эмас, балки, уларнинг мөхнатига бўлган лаёқатини ошириш лозим. Зоро, бугун уларни бокимандалик кайфиятидан чиқариши масаласи зарурати кўпроқ кўзга ташлангандек. Афсуски, бу жуда оғрикли нуқтамиз.

Бекзод Невматов

Жараён

Танқид қилишни ёш бола ҳам эплайди. Лекин мутасаддилар билан елкама-елка туриб, муаммога ечим излаш ҳамманинг ҳам қўлидан келмайди

Рақам, факт, изоҳ: МУАММО КЎП, ЕЧИМ ИЗЛАНМОҚДА, натижা кутилмоқда:

Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг навбатдаги сессиясида вилоят раҳбари Ботир Зарипов 2020 йилнинг ўтган даврида вилоядта йўл қўйилган камчиликлар хусусида тўхталаар экан, "Замон шиддат билан ўзгариб, вақтнинг қадри ортиб боряпти. 2021 йилги режаларимизнинг кўлами ўтаётган ҳар бир кун, соат ва дақиқалардан унумли фойдаланишини тақозо қиласди. Айни талабни ҳисобга олиб, бугун долзарб вазифалар ижросига киришганимиз. Лекин бундай мақсадларга қуруқ ва баландпарвозда гаплар, шунчаки въядалар билан эришиб бўлмайди", -деди.

Таъкидланишича, вилоядта ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми 30 триллион 300 миллиард сўмга етиб, аҳоли жон бошига 15 миллион 600 минг сўмни ташкил қиласди. Бюджетнинг даромад қисми белгиланган 1 триллион 736 миллиард сўм ўрнига, 1 триллион 949 миллиард сўмни кўрсатиши кутилмоқда. Шунингдек, вилоят маҳаллий бюджет даромадлари бўйича йиллик белгиланган 1 триллион 508 миллиард сўмлик режа, амалда 1 триллион 678 миллиард сўмга ёки 170 миллиард сўмга кўп бажарилиши режалаштирилган.

Маълумотга кўра, вилоят маҳаллий бюджетидан 182 та оилавий мактабгача таълим ташкилоти ўз фаолиятини бошлиши учун 2,7 миллиард сўм, 2019 йилги "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурлари асосида 6 та 1410 ўринли давлат мактабгача таълим ташкилотларини жиҳозлаш учун 1,5 миллиард сўм маблағ ажратилмаган.

Мактабгача таълим вазирлиги ва ташаббускорлар томонидан 23 та мактабгача таълим ташкилотини ташкил этиш учун битим имзоланган. Афсуски, имтиёзли кредит маблағларини ажратиш муаммо бўлиб қиласди. Давлат тасаруфида бўлган 54 та мактабгача таълим ташкилоти буғунги кунда ҳам буржуйка печлар билан иситилаётгани ачинарли. Боғчаларнинг 138 тасининг ошхонаси эса талаб даражасида жиҳозланмаган. Бу, албатта, ачинарли ҳол.

Шунингдек, Бухородаги 536 та мактабнинг 158 таси таъмирталаб ҳолатга келиб қолган, 84 тасида спорт зали мавжуд эмас. 114 та мактабдаги ҳожатхоналарнинг 76 таси қайта қуришга, 169 таси эса таъмирлашга муҳтож. Мактаблардаги 1267 дона компьютер техникиси маънан эскирган, 291 та лаборатория жиҳозлари буғунги кун талабларига жавоб бермайди, мактабларда 26 815 дона ўқув порталари ҳамда 2336 дона синф доскаларига эҳтиёй мавжуд.

- Жорий йилнинг 1 декабрь ҳолатида фақатгина 19 та мактаб, 51 та мактабгача таълим масканларида реконструкция ва мукаммал таъмирлаш ишлари амалга оширилган. Умумтаълим мактабларида замонавий энерго-тежамкор 246 та қозонхона ўрнатилиб, иссиқлик тизимини таъмирлаш ишларига маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан 10 миллиард сўм маблағ ажратилди. 100 га яқин умумтаълим мактабларидағи мавжуд яроқсиз буржуйка печлари тўлиқ алмаштирилди. Бундан кейин таълим соҳаси харажатларига бюджет даромад-

шунинг 11 фоизи ажратилади, мактабгача таълим ташкилотларини саклашига 88 миллиард сўм ва ҳалқ таълими мусасасаларида қулаш шароитлар яратиш тадбирларига 211 миллиард сўм сарфланади, — дея таъкидлари вилоят раҳбари Ботир Зарипов.

Бухородаги 53 та тиббиёт муассасаси, 24 та ирригация ва мелиорация, 115 та автомобиль ва ички йўллари ҳамда 5 та бошқа обект янгидан қурилади. Йил якунига қадар эса 8 та ижтимоий соҳа объектида реконструкция ва мукаммал таъмирлаш ишлари тўлиқ бажарилади. Айтилишича, мазкур ижтимоий соҳа муассасаларида қурилиш-таъмирлаш ишларини амалга ошириш учун 35 миллиард сўм сарфланади.

Бухоро ҳокими вилоядта ички йўлларни таъмирлаша ва тартиба келтириш, канализация тизимларини тўлиқ янгилаш, мавжуд маданият ва истироҳат боғларига замонавий қиёфа бериши, ишсизликнинг оддини олиш мақсадида вилоядта заводлар фаолиятини ўйла қўйиш, саноат зоналарини яратиш, туризмни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаб чиқариши мукаммаллаштириш каби иктисолий масалалар хусусида ҳам фикр-мулоҳазаларини билдирган.

"BYO"

Лекин мутасаддилар билан елкама-елка туриб, муаммога ечим излаш ҳамманинг ҳам қўлидан келмайди. Биз танқид қилиш баробарида амалий ишларга кўл уришни ҳам билишимиз керак.

ХУЛОСА ЎРНИДА...

Қўшни аёл доим фарзандларига қаттиқ гапиради, бўлар-бўлмас баҳона сабаб уларни хипчин билан уради. Бир сафар қўшни аёл ўйимизга келганида онам унга бола тарбиясида нотғури ўйлутаётганини айтаб: "Кўп маломат эшигадиган калтак ейдиган бола ҳаштаки (ҳаштаки-ҳар қандай жазо кор қилмайдиган, юзи қотган маъносида(шева) бўлиб қолади", -деди. Қўшни аёл онамнинг гапини маъқулладио, билганидан колмади.

Йиллар ўтиб, қўшнимизнинг болалари ота-онасининг гапига кулоқ тутмайдиган, ўз билганидан колмайдиган бўлиб улгайди. Энди уларни уриб ҳам, сўқиб ҳам тузатиб бўлмасди. Зеро, қўшни болалар шу пайтгача айборд бўлса ҳам, бўлмаса ҳам маломат эшигиб, кўнишиб қолган эди.

Бугун ижтимоий тармок фойдаланувчиларини кузатар эканман, негадир, юқоридаги воқеа ёдимга тушди.

Ситора НАРЗУЛЛАЕВА

берилган бу имкониятдан қанчалик унумли фойдалана оляпмиз?

ФАҚАТ ТАНҚИД БИЛАН ИШ БИЛМАЙДИ

- Айрим юртдошларимиз бажарилган иш қолиб, ҳудудга шунча вақтдан бўйнега сув, табиий газ, электр энергияси бормагани ҳақидаги муҳокамаларга ўтиб кетди. Айримлар ўзи яшайдиган ҳудудда ҳам худи шундай муаммо борлигини айтиб, масъулларни айлади. **Ўрни келганда мақтаб, ўз вақтида асосли танқид қилишини ўрганишимиз керак.** Аммо биз кўпинча "раҳмат" айтишни ҳам, танқид қилишини ҳам ошириб

юборамиз. Масаланинг яна бир жиҳати: муҳим масалаларни кўтариб чиқадиган журналистлар ҳам, кенг жамоатчилик вакиллари ҳам фақат ҳолат ҳақида хабар беришдан нарига ўтмайди. Улар шу муаммодан хабардор инсон сифатида таклифини ҳам билдириши керак. Муаммони бугун ҳал этиш баробарида **эртага яна шу масалага қайтмаслик йўлини ҳам ўйлаб қўйган бўлишимиз керак.**

ВАЗИЯТНИ БИЛМАЙ ТУРИБ, БАҲО БЕРИБ БИЛМАЙДИ

Ўтган йил ИИБ ходими аёл кишини ургани ҳақидаги гаплар кенг жамоатчилик муҳокамасига

сабаб бўлди. Видео тасвирда ИИБ ходимининг фуқаролар билан тортишуви ва аёлнинг йиқилганини кўриш мумкин. Кенг жамоатчилик ходим аёлни урди, деб ўйлади ва бутун тизимни танқидга олди. Аслида, воқеа бошқача бўлгани-тортишув вақтида аёл ҳушини йўқотгани ва ИИБ ходими унга биринчи ёрдами кўрсатгани ҳақидаги хабар эса қўпчилик назаридан четда қолди. Ачинарлиси, биз, танқидчилар хато қилганишимиз тан олиб, ИИБнинг ўша ходимидан узр сўрашни ўйлаб ҳам кўрмадик. Ваҳоланки, аввал унинг шаънга қанчадан-қанча маломат ёғдириган эдик. Бундай мисолларни кўллаб келтиришимиз мумкин.

- Маърифат тарғиботчилари сағига кўшилмагунимча жамиятдаги кўпгина муаммоларнинг ечими осондек кўринарди,-дейди тарғиботчилардан бири,- Иш бошлаганимдан кейин билдим, **арзимас муаммони ҳам ҳал этиш осон эмас экан.** Айниқса, вазиятни тўла идроқ этолмайдиган, ўзи ҳам ўзгаришга интилмайдиган айрим фуқаролар билан боғлиқ ҳолатларда бу яқол билинади. Танқид қилишини ёш бола ҳам эплайди.

Ota-onal qarashdagi nisbatan mehr-muhabbatni pul orqali izhor etishi mehr rishtalariga moddiy tus berib, oila munosabatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi

Oila pedagogikasi

BOLA VA PUL

Bola va pul masalasida turli haqiqat va qarashlar mavjud. Ya'ni, "Bolaga pul bersang, taltayib ketadi", "Ehtiyojdan otiqcha pul berib bo'lmaydi", "Pul berib, nazorat qilish kerak", "Pul berish kerak" -o'ziga qo'yib berish kerak"... Keling, yaxshisi, bu kabi xavotirlar, fikrlar, yondashuvlar va haqiqatalarni tahlil qilib ko'ramiz.

eski mavzuda yangi gap

"YOSH BOLAGA PUL BERIB BO'LMAIDI, TALTAYIB KETADI"

Bunday qarashdagi ota-onalar farzandini bolalikdan pul o'rgatmaslikni afzal biladi. Zamoniaviy psixologlar ota-onadagi bunday qarashlarni quydigicha izohlashgan:

-Bolani o'z izmida ushlab turish va unga mustaqillik berishni istamagan ota-onalar pul taqsimoti nazorati o'zida bo'lishi uchun shunday to'xtamga kelgan. Ko'pincha ular farzandlari bilan bog'liq katta-kichik muammolarga pulni sababchi qilib ko'rsatadi. Albatta, pul oilaviy hayotning moddiy asosi. Biroq, aksariyat ota-onalar pul bilan bog'liq jarayonlarga bolalarini aralashirmaydi. Aksincha, oiladagi yetishmovchilik yoki kattaroq xarajatlarni borasidagi maslahatlarda bolalar ishtiroki ta'minlanmaydi. Bunday muzokaralar ko'proq "yopiq eshilklar" ortida o'tkaziladi. Natijada kichiklari kattalar mehnatini qadrashmaydi. Nima qayerdan kelayotganini his qilishmaydi. Oqibatda o'zboshimchaliklar yuzaga keladi. Bunday paytda kattalar bolalari uchun kechirimli bo'lishi shart.

"PUL BERISH KERAK, LEKIN NAZORAT QILISH KERAK"

Bolaga nima uchun pul berish kerak? Bu savolga hamma turlicha javob beradi. "Maktabda tushlik qiladi, yo'l haqi va suv" va hokazolardan ortiqcha pul bermaslikni va bergen pulini nimalarga sarflaganini surishtirishni to'g'ri, deb o'laydi. Biroq, bola har doim shunday siquv ostiga olinsa, u pulni nimalarga sarflayotganini yashirishga urinadi. Bu hol inson tabiatiga xos xususiyat. Vaholanki, ta'qilangan narsalar har doim ham jozibador ko'rinaraveradi.

"PUL BERIB, TUSHUNTIRISH KERAK!"

Bu yondashuv ancha demokratik bo'lib, ota-onalar sarflamalik kerakligini uqtirishga harakat qiladi. Biroq, nattija ustunlik qilib, cheklov ostidagi xaridni amalga oshirishga urinadi. Biroq, xarid qilayotgan narsalarning nechog'li foyda yoki zarari sarflash ko'nikmasini shakkantirishda yordam beradi. Oylik maosh mehnat qilishi va keyingi oygacha yetishi uchun rejali xaridlarni amalga oshirish zarurligini tushuntirish bolaning bu boradagi qarashlarini mustahkamlaydi.

"BOLAGA PUL BERILMASA-CHI?!"

Xo'sh, bolaga pul berilmasligi masalasiga o'qituvchilar qanday qaraydi? Ota-onalar majlisida bolaga imkon qadar pul bermaslik, undan ko'ra, uuda tayyorlangan to'yimli yegulik berish kerakligi ko'p bor takrorlanadi. Afsuski, hamma ota-onalar ham bunga amal qilavermaydi. Kimdir bola uchun ovqat ko'tarib yurish noqulay, deb hisoblasa, kimdir farzandi o'rtoqlari oldida izza bo'lmasligi uchun pul beradi. Puli yo'q bolalar esa o'rtoqlariga havas tufaylimi, ba'zan ko'cha-ko'ya odamlardan uylaymay, pul so'raydi. Qiziqsangiz, ularga ota-onasi pul bermagan bo'lib chiqadi. Demak, farzandni qattiqqo'lliq bilan tarbiyalash maqsadida unga pul bermaslik yoki kam pul berish ham noxush hollarga olib kelishi ehtimoldan xoli emas.

"5" BAHONING NARXI QANCHA?"

Rag'bat bola uchun har doim ham yoqimli bo'lgan. Biroq, pul shaklidagi rag'bat-chi?! Olingan "besh" baho, yodlangan she'r, uy ishlariga qarashish, chorakni a'lo bahoda yakunlash, ota-onal tomonidan pul bilan rag'batlantirilsa, bola bularni o'zi uchun, bilim olish yoki sidqidildan yordam berish uchun emas, balki pulni ko'zlab, amalga oshirishga odatlanadi. Ota-onal farzandiga nisbatan mehr-muhabbatni pul orqali izhor etishi mehr rishtalariga moddiy tus berib, oila munosabatlariga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Yoki bolaning qaysidir xohish-istiklalini, har qanday hatti-harakati qondirish ham bolada ta'magirlik illatini, har qanday hatti-harakati evaziga nimadir kutish istagini paydo qilishi mumkin. Bunday vaziyatda bola o'zini yollanma ishchi kabi his qiladi va oilaviy munosabatlarning darz ketishiga sabab bo'ldi.

"PUL BERING VA MUSTAQILLIK HADYA ETING!"

O'quvchiga pul berish va uni mustaqil sarflashga o'rgatish – samarali usullardan biridir. Chunki bunda bola pulga nisbatan to'g'ri munosabat tezda bo'lmasa-da, shakllanib boradi. Masalan, o'quvchi ortiqcha puliga zararli yegulik sotib olsa va unda ota-onal haqda tushuncha bersa, keyingi gal bu xato takrorlanmasligi mumkin. Bola o'ziga berilgan pullardan organini yig'ishi, o'z jamg'armasidan qaysidir ma'noda uy-ro'zg'or xaridlariga hissa qo'shishi unda mustaqillikni tarbiyalaydi. Bundan tashqari, u o'zining shaxsiy jamg'armasi bo'lishi uchun noo'rin xaridlardan cheklanadi. Kelajakka mehnat qilishi va buning evaziga pul topib, orzu-maqsadlarini ro'yoga chiqarish istagini shakllanib boradi. Ishlab topilgan pul qadriga yetadi. Xaridlarni rejalashtirishni o'rganadi. Biroq, bu yondoshuv bolada pulga berilib keltirish darajasigi yetib bormasligi uchun ota-onal farzandini kuzatish ham turishi shart.

Bolaning pulga zoriqishi uning yomon yo'lga kirishiga olib keladi, degan qarashlar ham yo'q emas. Agar u o'zi izlab, pu topish imkonini qila olsa-chi?! Maktab o'quvchisining maktabdan bo'sh paytida mehnat qilish evaziga pul topishi ham pulga rujo' qo'yishga kiradimi?

Ba'zi yoshlar o'z ehtiyojlarni qoplash maqsadida pul izlab topishning turli yo'llarini qidiradi. O'z mehnati orqali ehtiyojlarni qoplamoqchi bo'lgan bunday yoshlarning harakati zamirda ularning mustaqillikka intilishi kuzatiladi. Bunda bola to'g'ri yo'naltirilsa, pulga to'g'ri munosabat, uni ishlab topish va sarflashga bo'lgan ong yondoshuv shakllanadi.

Aziz gazetxon, ushu maqola orqali o'z haqiqatlariningizni oydinlashtirib olgan yoki yondoshuvlaringizni o'zgartirib, mohiyatini anglab yetgan bo'lsangiz, maqsadimizga yetgan bo'lamiz.

Nasiba

"TARIX-MILLAT KO'ZGUSI"

Mamlakatimizda yosh avlodni barkamol qilib tarbiyalash, ularning mustaqil hayotga qadam qo'yishlari uchun barcha zarur sharoitlarni yaratishga qaratilgan tizimli ishlar amalga oshirilmoqda.

Mana shunday dasturlar ko'lami bugun viloyatimizning barcha tumanlarini qamrab oldi. Jumladan, Kogon tumaning 12-umumtalim maktabida "Dekabr - tarix, davlat va huquq asoslari fan

oyligi" doirasida "Tarix-millat ko'zgusi" mavzusida o'quv seminarini bo'lib o'tdi.

Mazkur o'quv seminarini tuman xalq ta'limi bo'limi hamda yoshlar ittifoqi tuman Kengashi bilan

hamkorlikda tashkillashtirildi. Shuningdek, 12-maktabning 8-sinf o'quvchilari o'ttasida "Temuriylar davri tarixi" mavzusida ham viktorina o'yinlari bo'lib o'tdi.

Maktabning tarix fani o'qituvchisi, Nigora Rahmonova 11-sinf o'quvchilari doirasida "Siz tarixni bilasizmi?" mavzusida hamda huquq fani o'qituvchisi

Mirali Aliyev, Muqaddam Xolova 10-sinf o'quvchilari orasida "O'zbekiston Respublikasining Prezidenti" mavzusida ochiq dars tashkillashtirishdi. 130 nafr mакtab o'quvchilari jaib etildi.

Gulsanam Nasullayeva, Kogon tumanidagi 12-umumiy o'rta ta'lim maktab BT yetakchisi.

Bolajon-planeta

Kubada yangi yilni "Qirol kuni" deb atashadi

QIROL, QORQIZ, QORBODO,

Har yerda erur paydo...

1. Dunyoda ilk bor archa yasatish amali XVII asr boshlarida paydo bo'lgan. Archa Elzas (o'shanda bu shahar Germaniyaning bir qismi bo'lgan. Hozir Fransiyaga tegishli) shahrida archa, sosna daraxtlarini rangli qog'ozdan yasalgan atirgullar, olma, pechenye, qand bilan bezatishgan.

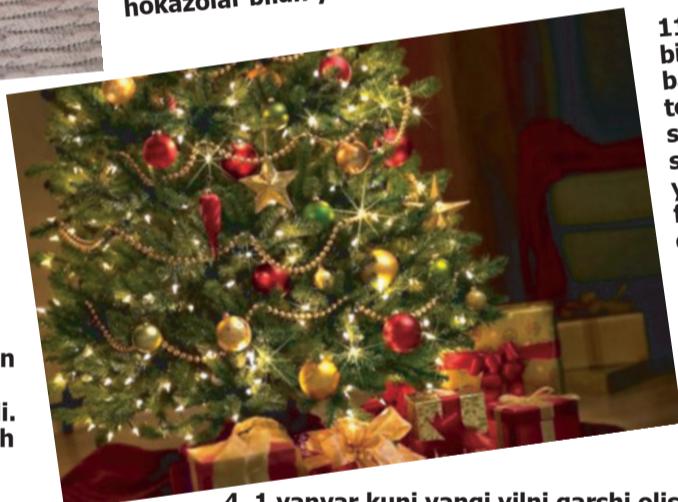
2. Ilk shishadan yasalgan archa shari XVI asrda Tyuringiya (Saksoniya) da paydo bo'lgan. Shisha shishiruvchi ustalar bu sharlarni shishirgach, yordamchilar ularni qo'lda yasalgan qushchalar, qo'ng'iroqchalar, yurakchalar va hokazolar bilan yasatishgan.

10. Eskimoslar yangi yilni birinchi qor yoqqan kuni nishonlashadi.

8. Qadimiy Rimda yangi yilni mart oyida qarshi olishgan. Eramizdan avvalgi 46-yili imperator Yuliy Sezar yangi yil bayramini 1 yanvarga ko'chirish haqida farmon e'lon qilgan.

9. Fransiyada 755 yilga qadar yil avvalini 25 dekabrdan hisoblashgan. Keyinchalik bu sanani 1 martga ko'chirishdi. 1564 yili qiro Karl IX ning farmoniga asosan yil avvali 1 yanvardan hisoblana boshladi.

11. Kubada yangi yildan bir kun oldin uydagi barcha idishlarni suvg'a to'latib, yangi yil kechasiida suvlarni ko'chaga, hovliga sepib chiqishadi. Shunday yo'l bilan gunohlardan forig' bo'lish, yangi yilni gunohlarsiz qarshi olishga umid bog'lashadi. Kubada yangi yilni "Qirol kuni" deb atashadi.

12. Gretsイヤada oila boshlig'i yangi yil kechasi ko'chaga chiqib anorni kuch bilan yerga uradi. Aytishlaricha, turli tarafga sochilib ketgan anor donalari shu xonadonga albatta omad olib kelarkan.

13. Italiyada yangi yil kechasi uydagi eski kiyim, buyumlar, mebellarni ko'chaga irlitshadi. Qancha ko'p eski buyumni ko'chaga tashlansa, yil shuncha ko'p davlat hadya etadi, deb hisoblashadi.

Zulfizar tayyorladi.

3. Rang-barang lampochkalardan iborat archa bezagi 1895 yili Amerikada o'ylab topilgan.

6. Qorbobo o'zining tug'ilgan kunini har yili 18 noyabrda Buyuk Ustyugda nishonlaydi. Xuddi shu kuni rosmana qish kirib, havo rekord darajada sovib ketadi.

7. Qorqiz esa o'zining tug'ilgan kunini 4 apreldan 5 aprelga o'tar kechasi Kostroma viloyatidagi Shelikovo qishlog'ida bayram qiladi. Aynan shu qishloqda 1873 yili Aleksandr Ostrovskiy o'zining "Qorqiz" pyesasini yozib tugallagan.

5. 1949 yildan beri 1 yanvar dam olish kuni hisoblanadi.

Jajji

Archa

Yangi yilning bezagi archa Uni ko'rib, quvonar barcha. Uylarga u quvonch baxsh etar, Ko'ngillardan g'uborlar ketar.

Yangi yilning shodligi archa Archasiz uy quvonchi qancha? Archam bag'ring sovg'aga to'lsin, Ukalarim o'ynab kulsin.

Yangi yil Onajon

Xonadonda archamiz,
Quvnoqlikda barchamiz,
Bezaymiz g'am yo'q aslo,
O'zi chiroqli, tanho.

Qizil, sariq, yashil, ko'k,
Ranglardagi chiroqlar,
Yana zarlar osilib,
Yolg'on, yomon yiroqlar.

Do'st-yoru qarindoshlar,
Yangi yilda jamul-jam,
Nishonlanar, albatta,
Maza qilib, xotirjam.

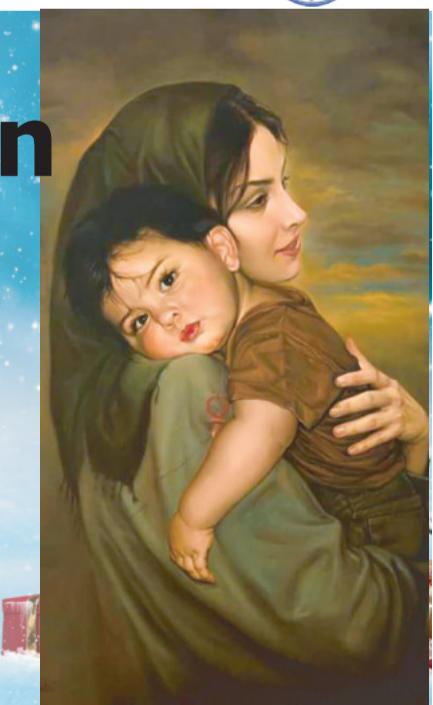
Ibodullo Murodillayev,
Qorovulbozor tumanidagi
1- umumta'lum maktabi
o'quvchisi.

Onajonim, onajon,
Jonajonsiz har qachon,
Qalbi qaynoq mehribon,
Baxtimga bo'ling omon.

Dunyo turguncha turing,
Doim kulib, shod yuring.
Volda-yu jahonim,
Jannatim-onajonim.

Meni katta qilgansiz,
Ko'zdan uyqu quvgansiz.
Sizni yaxshi ko'ruman,
Munosib farzand bo'laman.

Behruz Qahramonov,
Jondor tumanidagi
16-umumta'lum maktabi
o'quvchisi.

Фақат қойиллатиб қиласидан ишингизнига
бажарышта аҳд қилинг!

Мезон

“Гурухга 100 та аъзо қўшинг ва пулга эга бўлинг!”

Техника ривожланиши ва терминалу пластик карточкаларининг ўйлаб топилиши савдо ва харид ишларини анча енгиллаштириди. Эндиликда каттароқ буюм харид қилиш учун оғир сумкаларни кўтариб юрмайсиз. Қолаверса, пул керак бўлиб қолса, узоқ йўл юриб оввора бўлиш ҳам шарт эмас. Аммо, яратилган қўлайликлардан айримлар қаллоблик, ўғрилигу фирибгарлик қилишда фойдаланишетганига нима дейсиз? Бу тўқлика шўхликнинг бир кўриниши эмасмикан?

19 ёшли самарқандлик фуқаро Достон Ҳамидов (исми ўзгартирилган) телеграмм тармогида “8 март акциси” номи остида гурух очиб, “Гурухга аъзолар сонини осирган кишига фалон сўм микдорида пул мукофоти берилади”, - дея эълон берган. Шу эълон орқали фуқаро Ҳадича Сайдованинг (исми ўзгартирилган) пластик картасидан пул ўғирлаш жиноятини содир этган.

Ҳадича Сайдова ушбу “8 март акциси” гурухига бир нечта аъзо қўшиб берган. Қиз бу “хизмати” эвазига байрамда онасига соат совға қилиши ният қилган. Достон Ҳадичага келишилган пулни пластик картага ўтказиб бериш учун унга тегиши бўлган барча маълумотларни аниқлашириб олган. Шу орқали банк пластик картаси компютер тизимида руҳсатсиз кириш йўли билан картадаги 3.089.000 сўмдан

1.089.000 сўмни фирибгарлик йўли билан ўзлашириб олган. Пулларини яширин равища ўзининг хисобига ўтказиши орқали ўғрилижини содир қилган. Суд мажлисида судланувчи Достон Ҳамидов ўзига нисбатан эълон қилинган айбага тўлиқ

икрорлик билдирган. У ўз қўл телефонига “Ixbet” дастурини юклаб, ушбу дастур орқали футбол ўйинларига пул тикканлигини, ўғирланган пулни “Ixbet” дастуридаги ўзига тегиши бўлган саҳифага халқаро пул тўлов тизими орқали ўтказганини тан олган.

маҳалласида яшовчи, 33 ёшли фуқаролар Қ.М. ҳамда Олот тумани “Ёш ботир” маҳалласи фуқароси А.Қ., Қоракўл туманилик 47 ёшли Г.Б. лар олдиндан жиноят тил бириттириб, бир гурух бўлиб содир қилишгани фош этилган. Бу шахслар аниқланиб, ашёвий далиллар билан кўлга олинган. Хозирда Қоракўл туман Ички ишлар бўйими хузуридаги тергов бўлинмаси томонидан ушбу шахсларга нисбатан дастлабки тергов ҳаракатлари давом этирилмоқда.

Маълумот ўрнида: Ўзбекистонда ягона бўлган Қоракўлдаги халқаро математика мактабининг шахсий ўқув биноси ўйқлиги сабаб Президент топширигига кўра, мактабга бино куриб бериш учун 50 миллиард сўм ажратилган ва 2020 йилнинг ноябрь ойида 85 фоиз қурилиш ишлари якунланган янги бино фойдаланишга топширилган эди.

Отабек Қурбонов,
Бухоро вилоят ИИБ ходими
подполковник .

Қоракўл халқаро мактаби ЎҒРИЛИК ФОШ ЭТИЛДИ

Халқаро миқёсда ёш математиклар етишириб беришда пешқадам “Қоракўл халқаро мактаби”да қурилиш-тъамирлаш ишларида фойдаланиш учун олиб келинган иситиш батареяларини ўғирлаб кетган жиноят гурух кўлга олини.

Холатга кўра, “Қоракўл халқаро мактаби” биносида қурилиш ишларини олиб бориш учун “Шарқ пльюс” МЧЖ томонидан жами баҳоси 48.160.000 сўмлик 56 дона (860 та қовурга) АҚФА иситиш батареялари олиб келинган.

Бирор, МЧЖ раҳбари уларни айни ўрнатиш жараёнида талон-торож қилингани юзасидан Қоракўл тумани Ички ишлар бўйими хузуридаги тергов бўлинмасига мурожаат қилган. Ушбу юзасидан Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 169-моддаси (Ўғрилик) 2-қисми билан жиноят иши қўзғатилиб, дастлабки тергов ҳаракатлари олиб борилган. Тезкор сурштирув ва дастлабки тергов ҳаракатлари давомида жиноятни Қоракўл тумани “Тоҳикент”

маҳалласида яшовчи, 33 ёшли фуқаролар Қ.М. ҳамда Олот тумани “Ёш ботир” маҳалласи фуқароси А.Қ., Қоракўл туманилик 47 ёшли Г.Б. лар олдиндан жиноят тил бириттириб, бир гурух бўлиб содир қилишгани фош этилган. Бу шахслар аниқланиб, ашёвий далиллар билан кўлга олинган. Хозирда Қоракўл туман Ички ишлар бўйими хузуридаги тергов бўлинмаси томонидан ушбу шахсларга нисбатан дастлабки тергов ҳаракатлари давом этирилмоқда.

Маълумот ўрнида: Ўзбекистонда ягона бўлган Қоракўлдаги халқаро математика мактабининг шахсий ўқув биноси ўйқлиги сабаб Президент топширигига кўра, мактабга бино куриб бериш учун 50 миллиард сўм ажратилган ва 2020 йилнинг ноябрь ойида 85 фоиз қурилиш ишлари якунланган янги бино фойдаланишга топширилган эди.

Отабек Қурбонов,
Бухоро вилоят ИИБ ходими
подполковник .

“Жонсиз буюм”га айланиб қолманг!

Афус билан таъкидлаш жоизки, мамлакатимизда айрим шахслар жиноят содир этиш ўйлига кириб, фуқароларимизни тўрли алдов ва фирибгарлик йўли билан тузогига илинтириб, улардан ўзларининг файриқонуний манфаатлари йўлида фойдаланиб, одам савдоси билан шуғулланмоқда.

Одам савдосининг бошқа жиноятлардан асосий фарқ қилувчи хусусияти унинг оқибатида жабрланувчилар жонсиз буюмларга тенглаштирилади.

Миграция бўйича Халқаро Ташкилот маълумотига кўра, ҳар йили исталган вақтда мажбурий меҳнатга, шу жумладан, шаҳвоний хизматлар эксплуатациясига жалб қилинган одамларнинг сони таҳминан 2.5 миллион сўмни, дунё миқёсida одамлар эксплуатациясидан топиладиган йиллик даромад таҳминан

30 миллиард долларидан кўпроқни ташкил қиласа экан.

Сўнгги вақтларда чет элга ишга ёлланиш асосан “таниш-билишлар”, “интернет”, “телефон”, “никоҳ агентликлари” ва “ишга жойлаштириш бўйича реклама ўйлонлари” орқали амалга оширилмоқда. Аммо фуқаролар чет давлатга боргнларидан сўнгигина алданганиларини тушуниб етади. Зўравонлик билан оғир ишларга ишлашга мажбурланишади, ҳужжатлари олиб қўйилади. Ҳуқуқни

мухофаза қилувчи идораларга мурожаат қилмоқчи бўлишса, улар ҳаётiga хавф солиши билан кўркитилади.

Маълумотларга қараганда, одам савдогарлари томонидан ёлланган фуқароларимизнинг асосий қисми “истеммолчи-2 давлатлар - Бирлашган Араб Амирликлари, Туркия, Ҳиндистон, Индонезия, Малайзия, Тайланд ва Хитой давлатларига юборилган. Фуқароларимиз чет давлатларга транзит давлатлар - Қирғизистон, Қозоғистон, Россия, Украина, Арманистон ва Озарбайжон Республикалари орқали олиб чиқилмоқда.

Ўзингизни асранг ва эҳтиёт қилинг!

Хуршид Сайдов,
Бухоро вилоят ИИБ Терроризм
ва экстремизмга қарши курашиш
бошқармаси ходими.

КУНДАЛИКДАГИ “БЕШ” БАҲОДАН ФОЙДА ЙЎҚ

Замон тезкор ва шиддатли. Вақт хеч кимни аямайди, деб бежизга айтмаган экан. Кечагина мактабга қадам қўйган эдик. Бугун кўз очиб, юмгунча мактабни тутгадиган пайтимиз ҳам яқинлашиб қолди. Мактабда доим аълоҳа баходарда ўқиша ҳаракат қилдим. Мактабнинг “Фахрийлар доскаси” даги суратимга қараб туриб, бир нарсани узоқ ўйладим. Нега энди мен ўн бир йил мактабда таҳсил олиб, олий таълим мұассасига ўқиша кириш учун қўшимча курсларга боряпман?! Ёки ўн бир

йиллик билимларимнинг барчаси писта пўчоқча ҳам арзимайдими? Устоzlарим-чи, улар яхши билим бермадими? Айб балки, дангасалигимдадир? Муаммо нимада? Бу ҳақида ўз фикрларимни сизлар билан ўртоқлашишни лозим топдим.

Ҳар қандай синфа “иккичилар”, “ўртача” ўқийдиганлар ва “аълоҳа”лар бўллади. Баъзилар мактабга ўқиш учун боришганини унтиб ҳам қўйишса, баъзилари яхши ўқишини хоҳлашади-ю, лекин биз

бунга эришолмайди. Бундай ўқувчилар кўпинча ўзларига “Қандай килиб аълоҳи бўлиш керак?” деган саволни беришади.

Аввало, “аъло” баҳолар олишини бошлаш учун маълум бир чизикдан ўтишимиз керак. Бунинг учун биринчи нафбатда нега аълоҳи бўлишини хоҳлашимизни ҳал қилиб олайлик. Чунки, “яхши” баҳо яхши билимни англатаслигини тушунишимиз зарур. Албатта, бу билимга эътибор беришининг хожати йўқ, дегани эмас, лекин биз

ҳар доим ҳам “беш”нинг кетидан қувмаслигимиз лозим. Ваҳоланки, бу бизнинг натижаларимизни яхшиламайди.

Яхши баҳо олиш учун кўпинча бизга қайсиридан фанни биласлигимиз ёки ўқитувчидан чўчиб, тушунмаган дарсларимизни сўрамаслигимиз тўсқинлик қиласди. Табиийки, ҳамма дарс ёки ўқитувчиларни бир хилда севиш мумкин эмас. Шунга қарамасдан, ҳар бир фанни имкон қадар меҳр билан уқиб олишга одатланайлик.

Демак, аълоҳи ўқувчи бўлиш учун кўп меҳнат ва ҳаракат қилишимиз керак. Асосий, дарслар учун қанча вақт сарфлаганимиз эмас, балки уларни бажариш устида нималарни ўқиб, уқаннимиз ахамиятли. Кундаликимиздаги гоҳида ота-онамиз “кўзи” учун илтимосимизга кўра ўйилган, гоҳида ўқитувчига ёрдамчилигимиз эвазига “тушган”. Унутмайликки, биз, ўқувчилар мактабга баҳо олиш учун эмас, балки, билим олиш учун борамиз.

Маржона Жўракулова,
Республика ёшлар иттифоқи
сардори.

Суд судланувчи Достон Ҳамидовга нисбатан жазо тайинлашда унинг муқаддам судланмагани, ёши, жабрланувчига етказилган зарарниң тўлиқ қоплангани, шунингдек, жабрланувчининг унга нисбатан дэвоси йўқлиги ҳисобга олинган. Унга Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси 169-моддаси (Ўғрилик), 3-қисмнинг “б” банди қўлланилган ва 57-моддаси (Ёнгилроқ жазо тайинлаш) ни қўллаган ҳолда 3 (уч) йил озодликни чеклаш жазоси тайинланган.

Нозимжон Жўраев,
Жиноят ишлари бўйича
Бухоро туман суди раиси.

Тескари тажриба

БАНҚДА ЎҒРИЛИК

Ўғри банқдаги барчага бақири: “Қимирламанг. Пул давлатники. Жон эса сизниги”. Банқдаги барча одам жимгина ерга ётиб олди. Бунга “Фикрни ҷалғитувчи усул” дейлади. Одатни фикрлардан ҷалғитиш.

Бир аёл бориб, столнинг устига ётиб олди, шунда ўнга баҳо бақири: “Ўят-е! Бу ерга ўғрилик учун келдик. Ишрат учун эмас!” Бунга “Моҳирлик” дейлади. Фақат қойиллатиб қиласидан шингизнинг бажарыша аҳд қилинг!

Банк ўғрилари уйга қайтишганда, кичик ўғри катта ўғридан сўради: “Ака, қанча ўғрилаганимизни бир санамаймизми?” Катта ўғри ёқтиримай, жавоб берди: “Аҳмоқ. Ҷунча пулни қаҷон санаб бўламиз? Кечроқ телевизорда қанча ўғрилаганимизни ўзлари айтишиди”. Бунга “Тажриба” дейлади. Бугунги кунда ҳаётини тажриба қофзода билтилган малакадан кўра, анча мухим.

Ўғрилар банқдан чиқиб қетишганида банк раҳбари ишчисига тезроқ милиция қақириши тайинлайди. Аммо ишчи раҳбари: “Тўхтанг! Келинг, банқдан ўзимиз учун яна 10 миллион олиб, аввал банқдан ўмарган 70 миллионга кўшиб қўймиз”. Бунга “Оқимга қараб сузиш” дейлади. Ҳар қандай қийинчилекни ўз фойдасига буриб олиш! Ишчи яна: “Қани эди ҳар ой шунақа ўғрилик бўлиб турса” деди. Бунга “Кўнглихушилик” дейлади. Ички қувонч ишдан мухим.

Кейнинг кун. Телевизорда банқдан 100 миллион ўғирлангани айтилди. Ўғрилар ишонмай, пулларини санаб чиқиши, аммо улардаги пул 20 миллион эди. Ўғриларнинг жаҳли чиқиб шундай деди: “Биз ҳаётимизни хавфга кўйиб, атиги, 20 миллион олдик. Банк раҳбари кўз очиб юмгунча 80 миллион ўмарди-я! Бунақа ўғри бўлгандан кўра, ўқимиши ўғри бўлганим ўхши эди!” Бунга “Билим олтиндири!” дейлади.

Банк раҳбари мамнун. Унинг қилмишларини мазкур ўғрилик қоплаган эди. Бунга “Вазиятдан унумли фойдаланиш” дейлади.

Сайд Комил таржимаси.

MIX

New year with f Well-Groomed Face

YIN METAL: CHINESE ELEMENT OF 2021

According to the precepts of Wu Xing and Feng Shui, the 2021 Chinese zodiac element, Metal, is synonymous with duration, resistance and loyalty. It also designates teamwork interest in the community. In Chinese cosmology, it is associated with the planet Venus, with Autumn (the harvest season) and drought. Metal also corresponds to the West direction, in symbolic association with the sunset. At the level of the human body, in a Chinese medicine and food approach, Metal is linked to the lungs, to the white color and to the pungent taste and flavors. If the Yang Metal is a sign of hardness and sharpness, like a sword used to protect one's home or a scythe essential to collect crops, Yin Metal rather corresponds to a metal ornament whose object is to embellish or even a table instrument (spoon, fork), whose function is to satiate appetites.

According to the 2021 Chinese horoscope, the Year of the Metal Ox 2021 is synonymous with hard work, discipline, loyalty and a fair appreciation of tangible reality. On its advent, from the Chinese New Year 2021 onwards, the characteristics and dynamics that gain influence are constancy, a taste for traditions, but also the internalization of feelings, the sense of savings and the attraction for discipline.

LUCKY COLORS OF THE YEAR 2021: GREEN AND RED

According to Karma Weather's 2021 Chinese horoscope, the colors to favor this year in order to balance the energy flows of the 5 elements of Chinese cosmology and Feng Shui are Green (Wood element) and Red (Fire element). To increase your luck in 2021, you can consider using a green wallet (with a touch of red only *) or also wear clothes, accessories or amulets incorporating a combination of red and green. On an energy level, the Wood / Fire generation cycle brings the possibility of increasing the quality of social interactions and allows a more determined self-assertion. Used under the domination of Yin Metal, the Wood Fire couple also gives the means to obtain more luck with a view to renewing contracts, better management of

investments and more effective planning of collective projects.

LIFESTYLE AND HEALTH IN 2022

The 2021 Chinese horoscope for the Year of the Ox advises you to favor the fresh air of the countryside or the mountains to recharge your batteries and stay healthy. As the Metal element refers directly to the lungs, beware of respiratory infections.

MONEY, CAREER AND FORTUNE IN 2021

By 2021, those who conduct their business with seriousness and commitment will be able to receive appreciation for their respective environments. At work, all Chinese zodiac signs go through a more lucid and methodical phase of reconsidering their priorities. Remember that the energetic nature of the Ox, animal of the Chinese year 2021,

makes it more difficult for new products to emerge, especially in the professional field. This is why combines are advised to capitalize on their intrinsic qualities in order to guarantee the efficiency of their production as well as their communication. To the wise: this lack of latent creativity in 2021 is not synonymous with a door open to all behavior, especially during a year inspired by the righteousness and thoroughness of the Ox. Indeed, those who practice theft of intellectual property as if it were a legitimate commercial practice will always find themselves lagging behind the real creators, in addition to attracting unwavering bad luck for themselves.

Agriculture, agribusiness and all the sectors associated with them are the activities most conducive to dazzling successes during the Year of the Ox 2021.

10 ЭТАПОВ УХОДА ЗА КОЖЕЙ ЛИЦА

В Корее, по сравнению с декоративной косметикой, наибольшим спросом пользуется продукция по уходу за кожей. Вместо того, чтобы прятать изъяны с помощью косметики, корейцы выбирают средства по уходу за кожей, позволяющие в корне устраниить проблему или даже предупредить её. В то время как большинство людей в мире обходится одним видом увлажняющего крема, кореянки используют от шести до десяти различных средств по уходу ежедневно (!). Порядок использования средств также играет далеко не последнюю роль. Все шаги продуманы, и у каждого своя цель: подготовка, лечение, увлажнение и защита. Самым распространенным считается 10-ти этапный уход. Но это вовсе не значит, что все 10 этапов необходимо применять ежедневно, утром и вечером. У каждого этапа своя задача и только вам, опираясь на особенности кожи решать, как часто и сколько этапов использовать.

1. РЕМУВЕР или ОЧИЩАЮЩАЯ ВОДА Напоминаю, что мы с вами будем рассматривать «идеальный» ступенчатый уход за кожей. А потому, прежде чем приступить к умыванию, нужно удалить макияж с глаз и губ. Главное отличие в том, что ремувер снимает макияж (в том числе и стойкий) только с глаз и губ. В то время как очищающей водой можно полностью удалить макияж со всего лица.

2. ОЧИЩАЮЩИЙ КРЕМ или ГИДРОФИЛЬНОЕ МАСЛО Очищение на масляной основе в обязательном порядке должно присутствовать в вашем вечернем уходе. Именно масла проникают глубоко в поры

и растворяют жирные и масляные пробки, вытягивают загрязнения и эффективно удаляют тональные средства и праймеры, не нарушая при этом кислотно-щелочной баланс кожи. Большого различия в использовании между очищающим кремом и гидрофильным маслом нет – все зависит от ваших личных предпочтений. Если очищающие крема за счет своей жирной текстуры больше подойдут обладательницам сухой кожи, то гидрофильные масла и очищающие бальзамы придутся по вкусу тем, у кого кожа склонна к жирности.

3. ПЕНКИ, ГЕЛИ И ЛОСЬОНЫ ДЛЯ УМЫВАНИЯ Второй этап двойного очищения – это очищающее средство на водной основе. Этот этап призван убрать остатки масла и другие мелкие загрязнения, а также пот и пыль. Следует помнить, что любые пенки подушиваются. А поэтому, после очищения необходимо как можно скорее увлажнить кожу.

4. ПИЛИНГИ И СКРАБЫ Пилинги играют решающую роль в погоне за безупречной кожей. Отшелушивание мертвых

клеток позволяет другим компонентам и средствам глубже проникнуть в кожу, а значит, действовать еще эффективней. Пилинг следует применять не более 2-х раз в неделю.

5. ТОНЕР Настало время подготовить кожу к уходу с помощью тонера. В Корее есть даже «правило 3-х секунд» по которому нужно увлажнить в кожу в течении 3-х секунд после умывания. Вы можете нанести немного средства на ладони, а затем похлопывающими движениями распределить по коже, или нанести тонер на ватный диск и протереть им лицо. Тонер помогает восстановить кислотно-щелочную баланс кожи, увлажнить её и подготовить к нанесению следующих уходовых средств. Думайте о своей коже, как о губке – во влажную кожу все средства впитываются намного быстрее и эффективнее.

6. ЭССЕНЦИЯ, СЫВОРОТКА, АМПУЛЫ Этот этап можно считать «сердцем» корейского ухода. Его главная функция – «лечебие» кожи. Чаще всего он направлен

на какое-то одно определенное действие – борьба с морщинами, отбеливание, регенерация, сужение пор и т.п. Наносить средство нужно на кожу, предварительно увлажненную тонером, легкими похлопывающими движениями.

7. ЭМУЛЬСИЯ Главная цель этого этапа – увлажнить кожу и усилить действие сыворотки. Эмульсия менее концентрирована чем сыворотка и имеет легкую текстуру, которая быстро усваивается кожей.

8. КРЕМ ДЛЯ ГЛАЗ Кожа вокруг глаз самая тонкая и нежная, а потому, уход за ней стоит уделять отдельное внимание. Наносите крем для глаз не растягивайте кожу и не давите слишком сильно. Подушечками пальцев аккуратно вбирайте крем в кожу, лучше использовать мизинцы.

9. КРЕМ ДЛЯ ЛИЦА Главная функция крема для лица – это защита кожи от агрессивного воздействия внешней среды и усиление воздействие предыдущих этапов ухода. Не забывайте, что крем следует подбирать в зависимости от типа вашей кожи – чем жирнее кожа, тем более легкий крем. Лучше всего иметь два крема – увлажняющий и питательный. И наносить их в зависимости от сезона. В теплое время года – утром увлажняющий, а вечером питательный; а в холодное время года – утром питательный и вечером увлажняющий.

10. ЗАЩИТА ОТ СОЛНЦА Даже если вы выходите на улицу всего на несколько минут, солнцезащитное средство – лучшее, что поможет предотвратить преждевременное старение. Используйте каждое (!) утро и наносите повторно в течение дня по мере необходимости. Это важный заключительный этап, который защитит кожу от вредного воздействия ультрафиолетовых лучей.

Одамнинг бой ёки оддий оилада туғилгани
унинг айби эмас

“Болам, кийимингга қўшнимизнинг ити ташландими?”

Бобом уйда ўтиравериб зерикканиданми, кўчага
чишиб, ён-атрофга бир разм солдилар. Дарсимиз
тугаб, уйга қайтаётгандим.

Ташқарида ўтириб, ўқишларим ҳақида анча вақт сух-
бат қурдик. Шу алфозда кўччанинг бошидан кимнингдир
шарпаси кўринди. Ёш йигитча экан. У ёнимиздан инда-
май ўтиб кетаётганди, бобом ўрнидан даст туриб:

-Ассалому алайкум!-дедилар.

Ҳалиги бола довдираб:
-Салом алайкум!-деди. Қўлида отнинг калласидек ке-
ладиган кўл телефони. Оғзида бир парча сақич. Устида
эса биз “мода” деб атайдиган йиртиқ, жулдуру кийимлар.
“Замонавийлик” тушунчасидан бехабар бувамнинг ач-
чиқлари келиб, дедилар:

-Ие! Кийимингга нима қилди? Қўшнимизнинг ити
ташландими, дейман. Эсизгина-я! Юр, уйимга кир, бо-
лам. Бу ҳолингга маймунлар йиғлайди-ку, ахир. Кўчада
шундай юрсанг уят бўллади. Ўғлимнинг уст-бошларидан
бераман.

Йигитча қошини чимириб:

- Э, нималар деяпсиз? Қанақа ит талаган. Бу ҳозирда
айни урфга кирган либослар-ку. Сиз нимани тушунар-
дингиз, бобой?!

Бобом эса бу беткачопарлиқдан донг қотдилар.

**Мұхәйе ШОЙИМОВА,
“ВЫО” жамоатчи мұхбира**

Ўзимдан кичик бўлган болаларни кузатиб туриб,
беихтиёр болаликка қайтгандек бўламан. Аммо, ўз
тенгдошларим ёки мендан бирор ёши катта бўлган
болаларни кўрсам, кўнглим сал ўксиди.

Ўртоқларимнинг менга айтган
аламли сўзлари хәёлимда
жонлангандек бўлади. Ўшанда
ота-онамдан аччиқланган
пайтларим жуда кўп бўлган.
Уларга ўртоқларимнинг
пичингли гап-сўзлари
ҳақида айтиб берганимда,
оим эътибор бермасликни
тайинлаганларида жуда
ғазблангандим. Юрагимдаги
нафратни енгис осон бўлмаган.
Аслида, одамнинг бой ёки оддий
оилада дунёга келиши унинг
айби эмас. Фақат шундайлигича
бу дунёдан яшаб ўтиши унинг
айби саналишини кейинчалик
англаб етдим.

Болалар ота-онасининг
mansab, лавозими билан

мактаниши буғун урфга
айланиб улгурди. Оддий оила
фарзандларига эса паст нигоҳ
билин қараш ўша боланинг
қалбида атрофдагилардан
нафратланиш хиссисин пайдо
қилмоқда. Болалар кўпинча,
ўз тенгдошларидан устун
бўлишни хоҳлашади. Балки,
оиладаги муҳит бунга сабаб
бўлаётгандир.

Яқинда узоқдан бўлса ҳам
бир воқеага кўзим тушиб қолди.
Кўчада кўзи ожиз болани бир
нечта бола ҳар хил ҳақоратли
сўзлар билан камситишадиган
эди. Бу норасида боланинг
айби, аслида, нима эканини
билимайсан, киши. Ахир унинг
ҳам бошқалар сингари бу ёргу

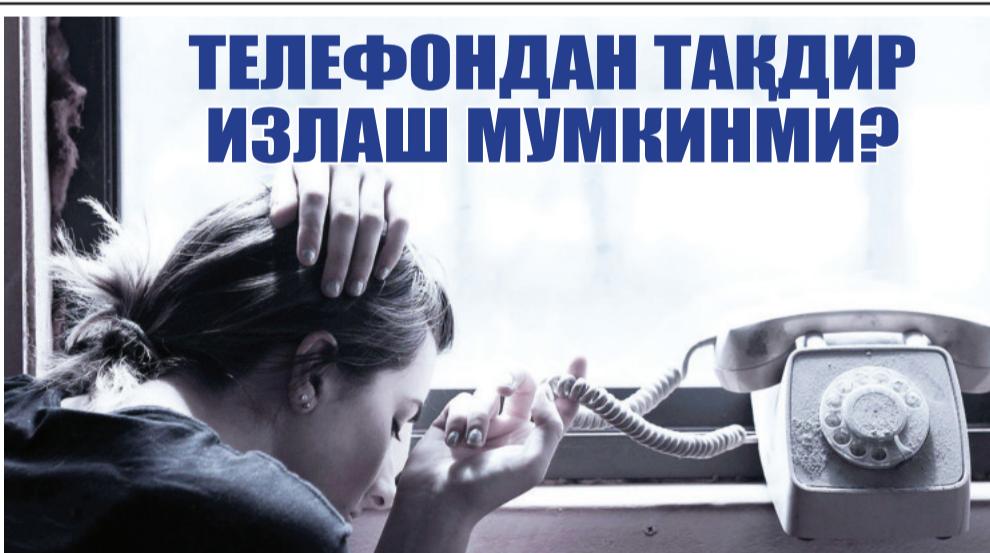
оламни кўришга ҳаққи бор
эди-ку! Балки, уни яратган зот
бошқаларга ибрат бўлиши учун
нуқсонли яратгандир.

Кўп ҳолларда биз ўзидағи
нуқсонидан аламзада бўлиб
ўсаётгандарнинг юрагида
пайдо бўлган ёвузликнинг
асл сабабчиларига айланниб
қоляпмиз. Аммо, умидини
йўқотмаган ногирон
болаларнинг ишончини кўриб,
бехад хурсанд бўламан. Яшашга,
яратувчанликка бўлган иштиёқи
юқори ёшлар орамизда оз эмас.

Бугун ижтимоий
тармоқларда нуқсони бўлган
тенгдошларимизнинг чизган
суръатлари ёки ясаган буюмлар
кўргазмаларини кўриб, хурсанд
бўлиб кетаман. Оёқ-кўпли бус-
бутун бўла туриб, вақтини беҳуда
сарфлаётгандар шу болалардан
ўрнак олса, арзиди. Жисмонан
заиф бўлишдан да, ёмонроқ
нарса йўқ, деб ўйлаймиз. Аслида
эса маънан заиф бўлмоқдан
ёмни бўлмаса керак. Биронинг
камчилик-у нуқсонларидан
кулишдан олдин бир ўзимизга
разм ташлайлик. Шунда биз ҳам
мукаммал эмаслигимизга гувоҳ
бўламиш.

Бу дунёда барча болаларнинг
баҳтили бўлишга ҳаққи бор.
Уларнинг кўзларидаги қувонч
доимо баҳтдан порлайверсиц.

Абдуллоҳ АБДУМЙМОНОВ,
**Тошкент шаҳридаги 102 йўмини
ўтга таълим мактаби ўқувчиси.**

ТЕЛЕФОНДАН ТАҚДИР ИЗЛАШ МУМКИНМИ?

Бўгун тонгда ўйғониб, кўл телефонимни очиб қарасам, кечқурун смс келган
екан. Ҳайрон бўлдим. Кечаси, яrim тунда ким менга смс ёзган бўлиши
мумкин? Очиб қарасам “Ўз жуфтингизни топишни истайсизми? Унда мана бу
рақамга қўнғироқ қилинг” деб ёзилган экан.

“Охирги пайтларда бу
каби бемаъни смсларнинг
сони кундан-кунга ортиб
бормоқда,-дедим-да,
телефонимни ўчириб,
ўқишига шошилдим.

Йўлда кетаётib,
курсодшим Гулноранинг
ҳаёти бир-бир ҳаёлимда
чархланди. Айтишича, у
Жобир исмли йигит билан
телеграм тармоғидаги
“Севишган дўстлар”
группаси орқали танишиб
қолган.

Гулнора эса Жобир
ва ўзи ўртасидаги
муносабатлар ҳақида

ийғлай-ийғлай сўзлаб
берганди.

“Бир куни Жобир
менга Сени жонимдан
ҳам ортиқ севаман. Сенга
ўйланмоқчиман. Ниятим
жиддий”,- деб қолди.
Биласанми, ўшанда бу
дунёда мендан баҳтили
инсон йўқ эди. Мен
орамиздаги бор гапни
оиминг айтиб бердим.
Ойим бошидан бунга ҳарши
бўлдилар. Шундай бўлса-
да, “ўйдагилари келсин-чи,
бир гап бўлар”,- деб гапни
тугатиб қўйдилар. У ҳар
куни менга ота-онасининг

совчиликка келишини
такрорларди. Бирок,
аллақандай баҳоналар
билан вазиятдан чиқиб
кетди. Шу-шу, орадан бир
неча ойча ўтди. Бу орада
мен унинг ёлғон дунёсига
ишониб, орзулатимни
осмонларга совуриб бўлган
эдим...

Бир куни тунда
телефоним жиринглаб
қолди. Қарасам, бегона
ракамдан қўнғироқ
бўляпти. Гўшакни
кўтаришим билан бир ёш
жувоннинг қўнғироқдек
майин товуши эшитилди. У

менга Жобирнинг хотини
еканлиги, бир нафар
фарзандлари ҳам борлиги,
“смс”ларимга кўра, унинг
уйланганидан хабарсиз
еканлигини секин
тушунтириди.

Мен гандраклаб қолдим.

- Нималар деяпсиз?
Нега, наҳотки, Жобир
уйланган? – кўз ёшларимга
чўмилиб, лабларимдан
тўкилиб кетди гўё
сўзларим.

Жувон эса оғир-
босиқлик билан Жобирни
тинч қўйишмни
таъкидлadi.

Шу топда:
- Матлуба, ўғлимига
қара, шамоллаб
қолмасин,-деганча аёлини
чақирайтган Жобирнинг
овоzi эшитилди.

Телефон ўчди. Ерга
жонсиз ўтириб қолдим.
Шу билан Жобирдан хат
ҳам, хабар ҳам келмади”-
деб кўз ёш тўкканди
Гулнора.

Бугунги смс сабаб шу
воқеани яна бир бора
эсладим. Телефондан баҳт
топгандар ҳам йўқ эмас.
Аммо бу ҳаётда Гулнорага
ўхшаган қизлар бугунги
кунга келиб қўпчиликни
ташкил этса керак. Мен
ўқишини битирганимдан
кейин умуман Гулнорани
бошқа кўрмадим...

Рахима

“Мусулмоннинг боласи”

Кўчага чиққанимдан сўнг маска тақма-
ганим ёдимга тушди. Ирим қилиб, ортга
қайтмадим. Яхшиям, дориҳона яқин. Аксига
олиб, унга “ёпиқ” деб ёзиб қўйишибди.

Хафсалам пир бўйли турганди, бир бола-
кай келди. Дориҳонада кимидир ишласа
керак, эшигининг тутқини тутиб, деди:

— Ёпиқ!
— Қачон очилади? Нима керак эди?
— Маска
— Уч минг сўм.
— Вой, кеча икки минг сўмга олдим-ку,
шу ердан.
— Майли, икки ярим минг сўм беринг!
— Укам, мусулмоннинг боласимисан?!
Нега икки минглик маскани уч минг,
дейсан?
— Майли, ҳозир олиб чиқиб бераман.
Болакай дориҳонага кириб, менга маска
олиб чиқди. Унга пулини узатар эканман
сўради:
— Сиз дадамни қаердан танийсиз?!

Рұхият

Ҳаракат қылған кишиларғагина
омад қулиб боқади

ОЙЛАТОШАР МУСАФФОЛИГИ

Ҳар ким ўзи ёқтирган тошга эга бўлишни қувонч, хушкайфият, деб билади. Ранг-баранг тошлардан ясалган тақинчоқлар уччалик қіммат ҳам эмас. Энди кимга қайси тош маъқул ва мос келишини туғилган ойига қараб, қадимгилар усули асосида ҳавола этамиз.

ЯНВАРЬ — тўқ қизил ёқут тош ойи. Табиатда бундан ташқари, яшил, сарик, бинафша, хатто, кора рангдаги ёқутлар учрайди. Январнинг яна бир тоши пуштиранг чақмоқтошdir.

ФЕВРАЛЬ — қиши фаслининг иккинчи ойи. Янни бинафшаронг сафартош. Қадимги юнонлар бу тошни майхўрликдан сақловчи восита, деб билишган. Февралга сутранг оқиш тош ҳам мос тушади.

МАРТ — ҳаммаёк мовий тусга киради. Гуллару дараҳтлар анвойи ҳидлар таратади. Баҳорда туғилганларга кўкиш-зангори рангдаги тош ёки яшил чақмоқтошни (қизил доғчалари бўлса, янада яхши, айтишларича, у қон кетишини тўхтатар экан) тавсия этамиз.

АПРЕЛЬ — масъум, илик ҳисларга берилувчанлик ойи. Тошларнинг энг аслларини ҳам шу ойда туғилганларга совға қилса, арзиди. Энг ялтироқ тош — тоб билури. Энг қиммати — олмос.

Тошлар ичиди биринчи бор тақинчоқлар ясалган тош — қаҳрабодир. Қаҳрабо шифобахш кучга эга, деб ҳисобланади. Йилнинг энг омадли ойи апрель эканлигига энди ишонсангиз бўлади.

МАЙ — дараҳтлар барг ёзди, шунинг учун бу ой ўзига яшил рангни танлаган. У қимматбаҳо зумрад ёки хризапроз (ярим қимматбаҳо тошни) маъқул кўради.

ИЮНЬ — Ёз. Гуллар қийғос очилади. Шу ойнинг ақиқ ёки яшил рангли малаҳит тошлари ажойиб жилолари билан кишини

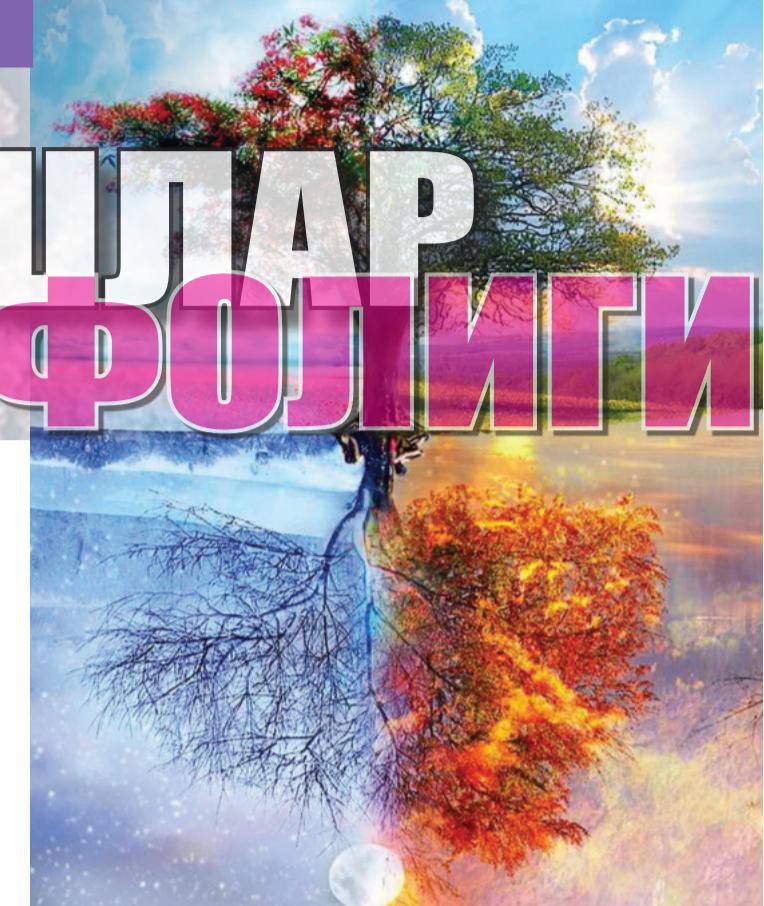
пол қолдиради. Ойтоши — ўзидан нафис кўкимтири ранглар таратувчи Александрит бинафша-яшил тусда жилоланса, кишининг кўзи қамашади.

ИЮЛЬ — иссиқ ой. Шу боис, унинг тохига оловранг лаъл тош ёки сарғиш-қизил рангдаги сердолик тоши ярқирайди.

АВГУСТ — куз нафаси сезилмокда. Олтинранг шаффоқ хризолит, сердолик, сердониск, деган тарғил тусдаги қимматбаҳо тошлар ҳам куз келишидан дарак бермоқда.

СЕНТЯБРЬ — салқин ой, тошлар ҳам қорамтири тусга кира бошлияди. Тўқ кўк рангдаги ёқут, мовий ложувард тошларни у маъқул кўради.

ОКТАБРЬ — ойига иккичурдаги тош — ранго-ранг жил-

вали турмалин ва оқ-қора апал безаклари мос келади.

НОЯБРЬ — бўғик, изфирикли бўлса-да, унинг қимматбаҳо ялтироқ тоши топаз иссиқлик, ҳарорат маъносини англатади. Ваҳший ҳайвоннинг ёниқ кўзларини эслатувчи тошлар ҳам бу ой учун мосдир.

ДЕКАБРЬ — йилни нихоялайди. Унинг сарғиш-яшил ва мовий рангли қиркон ҳамда зангори феруза тошлари чиқиб келаётган кўёшда ялтираган қорни эслатади. Айтганча, форсийдан олинган "феруза" сўзи ғалаба маъносини англатади. Қайси аёлғоли бўлишни истамайди!

Тест

Дангасаликни енга оласизми?

Нега айрим кишиларга доим омад қулиб боқади? Муваффакият чўққисини забт этишади? Чунки улар доим изланишда, ҳамиша ҳаракатда! Сиз-чи? Ҳафсаласизлик, ялқовлик домига тушганимисиз ёки меҳнатдан қочмайдиганлар тоифасига кирасизми? Марҳамат, тестимизни ишлаб, ўзингизга баҳо беринг.

1. Эрталаб кўзларингизни очишингиз билан ўрнингиздан турасизми ёки яна бирпас мизғиб оласизми?

А. "Одатда, телефонимнинг ўйғотчи жиринглаши билан ўйғонман" — 1 балл.
Б. "Яна бирпас ухлаб олмасам бўлмайди" — 3 балл.
С. "Агар ҳали вақтли бўлса, бироз хаёл суруб ётишим мумкин" — 2 балл.

2. Раҳбарингиз маълум бир вақтда бажариладиган вазифани топширса, сиз...

А. "Режа асосида ишлайман" — 2 балл.
Б. "Топшириқни вақтидан олдин бажариб, дам олишга вақт қолишига ҳаракат қиласман" — 1 балл.
С. "Кўпинча қўлим ишга бормай, анча кун бекор юраман-да, кейин кечаси билан ишлайман" — 3 балл.

3. Ишга белгиланган вақтдан кеч қолиб борасизми?

А. "Ҳа, ҳар замон ухлаб қолишим мумкин" — 2 балл.
Б. "Одатда вақтида бораман" — 1 балл.
С. "Бунақа ҳол ҳар иккى куннинг бирида содир бўлади" — 3 балл.

4. Бугунги ишни эртага қолдирган пайтларингиз бўлганми?

А. "Тўғриси, ҳар доим шунақа

бўлади" — 3 балл.
Б. "Ҳаммасига вақтида улгуришга ҳаракат қиласман" — 1 балл.
С. "Тоҳида, жуда ҳолдан тойғанимда" — 2 балл.

5. Бирор ишга улгурмаганингизда ҳамкасларингиздан ёрдам сўрайсизми?

А. "Йўқ, бу принципларимга хос эмас" — 1 балл.
Б. "Кам-камдан ҳолларда, ҳайбракаллачилик бўлганда холос" — 2 балл.
С. "Албатта, улар жуда яхши одамлар, йўқ дейишмайди" — 3 балл.

6. Маррага етмасдан ортга қайтган пайтларингиз бўлганми?

А. "Жуда чарчаганимда шунақа бўлади" — 2 балл.
Б. "Қизиқишим сўнганида ҳамма-

сига қўл силтаганман" — 3 балл.
С. "Мен киришдимми, бошлаган ишимни охирига етказмай қўймайман" — 1 балл.

7. Кундалик режимга риоя қиласизми (таомланиш, уйқу ва ҳоказо)?

А. "Йўқ, менга режим шартмас" — 3 балл.
Б. "Қатъий режимим йўқ, факат маълум бир қоидаларга амал қиласман, масалан ишга бориб-келиш тартибига" — 2 балл.
С. "Ҳа, ўз тартибларим бор" — 1 балл.

8. Идиш-товқоларни ювуқсиз эрталабгача қолдиришингиз мумкини?

А. "Ҳеч қачон" — 1 балл.
Б. "Камдан-кам ҳолларда" — 2 балл.
Б. "Қизиқишим сўнганида ҳамма-

сига қўл силтаганман" — 3 балл.
С. "Деярли ҳар куни" — 3 балл.

9. Сиз қайсиға мансубсиз: оқим бўйлаб сузасизми ёки фаол ҳаракатланувчимисиз?

А. "Оқим бўйлаб сузиш ёмонмас, кўпчилик файласуфларнинг ҳаёти бунга мисол" — 3 балл.
Б. "Инсон баъзида ҳаётий тамоилларини ўзгартириб туриши керак" — 2 балл.
С. "Ҳаракатда баракат" — 1 балл.

10. Уйингиз ёки иш столингизни ҳафтасига неча маротаба тозалайсиз?

А. "Ҳафтасига 1-2 марта, ҳамма жой тоза туриши мухим" — 1 балл.
Б. "Ҳафтада бир марта" — 3 балл.
С. "Вақтим бўлди дегунча..." — 2 балл.

Жавоблар

10-16 балл. Сиз жуда серғайрат кишизиз. Тиним нелигини билмайсиз. Ҳамма ишни ўз вақтида ва аъло даражада бажарасиз. Албатта, бу таҳсинга сазовор.

Аммо жуда меҳнатсеварлигиниз сабаб дам олиш ҳақида унтиб кўйгансиз. Кишининг ўзига вақт ажратиши, бу ялқовлик эмас.

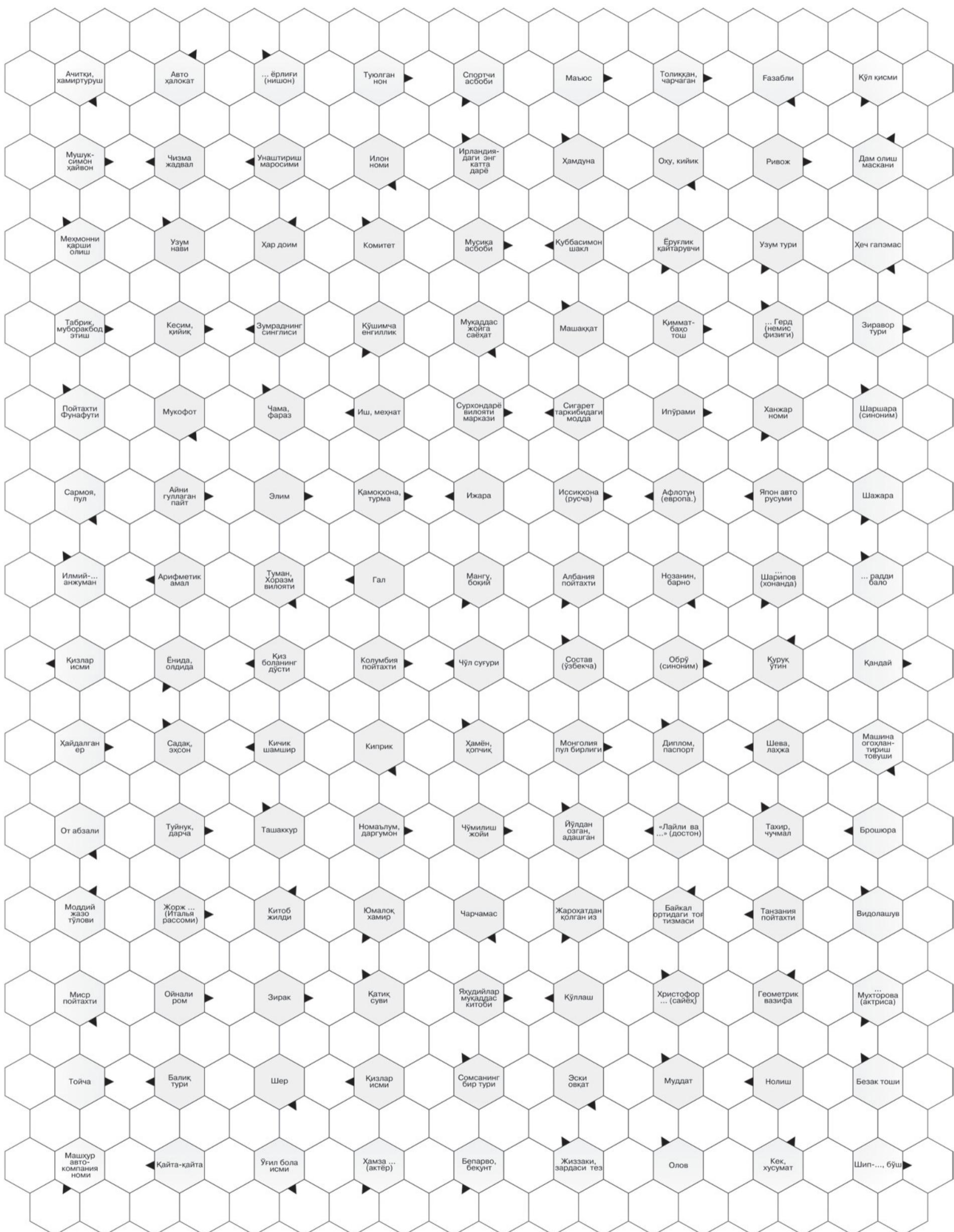
Қувватингиз тугаб қолмасдан, ўз вақтида ҳордик чиқариш ҳақида ўйлаб кўринг. Ҳар куни маълум бир соат ёки дақиқаларни ҳеч бир иш қиласдан, ўзингизга бағишиланг. Ахир, яхши дам — меҳнатга ҳамдам.

17-23 балл. Сиз дангасалик устингиздан ҳукмронлик ўтказишига йўл қўйиб бергансиз. Ҳа, тан олинг, ишхона ёки уйда ишингиз бошингиздан ошиб тошган бўлса-да, уларнинг бирортасига қўл юрмасдан вақтни бекор ўтказадиган пайтларингиз ҳам бўлиб туради-ку! Балким чарчагандирсиз ёки ҳафсалангиз ўлгандир. Бундай пайтларда иш столингизга баш қўйиб ўтирганингиздан ёки диванда бекор ётгандан кўра, табиат кўйинда ёки шунчаки тоза ҳавода сайд қилинг. Тўрт девор ўртасида ўтирсангиз, ялқовлик домига баттар тушиб кетасиз.

24-30 балл. Агар шу бални тўплаган бўлсангиз, демак, ҳаётингиз ёмон кетмаяпти. Сизнинг дидингиз жуда нозик ва таъсиридан киши бўлсангиз керак. Бунинг устига, эркинлик ва қулийлик тарафдорисиз. Танганинг иккинчи томони эса нимагадир эришиш учун кўп ҳам чиранмайдиганлар тоифасидан эканлигинизни кўрсатади. Агар кўлингизда сехрли таёқча бўлмаса, билиб кўйинг, олма пишиб, ўз-ўзидан оғзингизга тушмайди. Ҳаракат қылған кишиларғагина омад қулиб борқади. Дангасалар эса орзулари билан сўппайиб қолиб кетишлари ҳеч гапмас.

Оқиллик – одамнинг олтин тожи

Заковат

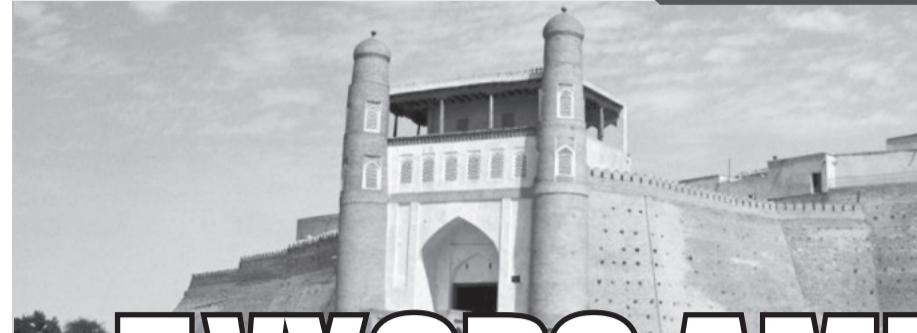
ЭЪЛОН

Бухоро шаҳридаги 13-умумий ўрта таълим мактаби томонидан 1991 йилда Назарова Алина Назаровна номига берилган А №359092 рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат йўқолгани сабабли эътибордан соқит қилинади.

Мозийдан садо

Амир хазинани яшира олмаган ва унинг билан боғлиқ ҳолда ҳеч кимни ўлдирмаган

БУХОРО АМИРИНИНГ

Ватанимиз тарихида жуда кўп сулолалар, давлатлар, хонлиги амирликлар бўлган. Улар ўз ҳукмронлиги даврида муайян хазинага эга бўлган. Тарихий манбаларда юртимиздаги энг охирги монархия – Бухоро амирлиги ҳам ўз даврида катта хазинага эга бўлгани қайд қилинади.

ЙЎҚОЛГАН ХАЗИНАСИ

АМИРЛИКНИНГ МАҲВ ЭТИЛИШИ

1756 йилдан 1920 йилга қадар манғитлар сулоласи бошқарувида ҳукм сурган Бухоро амирлиги бир неча йил давом этган ҳарбий ҳаракатлар, урушла ва музокаралар сўнгидаги 1868 йилда Чор ҳукуматига вассалликни қабул қилган, унинг протекторати остида ярим мустақил давлат мақомини олган эди. 1917 йилда февраль инқолобидан сўнг Бухоро амирлиги тўла мустақил, деб эълон қилинади. Март ойida "Ёш бухороликлар" ҳаракати аъзолари амирга қарши манифест ўтказадилар. Қизил армия қўмагида бир неча бор ҳукуматни қўлга олишга интиладилар. 1920 йили Туркистон фронти раҳбари Фрунзе ва амир ўртасидаги музокаралар кутилган натижани бермагач, 1920 йил 30 августда қизил армия томонидан амирлик батамом тор-мор этилади.

Тарихчиларнинг ёзишича, ўшанда Бухорода "кичик қиёмат" бошланади. 11 та аэроплан ёрдамида шаҳар бомbardимон қилинади. Пиёда қўшинлар ҳамма ёққа ўт қўйиши, пулемётлардан узлусиз ўқ ёғдириши натижасида 34 та гузар, 6 мингга яқин дўён ва ҳовли, 20 га яқин сарой, 29 масжид ёниб кул бўлади. Минглаб бегуноҳ одамлар қирилади.

Бухоронинг сўнгги амири Саид Олимхон 1920 йил 1 сентябрь куни Бухорони тарк этишига мажбур бўлади.

БАРЧА УРИНИШЛАР ЗОЕ КЕТГАН...

Амирнинг ўз ватанини тарк этиши ҳақида шу пайтгача турли узук-юлук гаплар, афсоналар, миш-мishлар юради. Айтишларича, қизил армия қўшинлари томонидан мағлуб этилгач, у бутун хазинасини от-увловларга юклаб, ярим кечаси Бухородан чиқиб кетган. Амирнинг битмас-туғанмас хазинасини ўнлаб қоровуллар қўриқлаб боришган.

Карвон Ҳисор тоф тизмалари орасида, Бугунга Тоҷикистон худудидаги бир форга ўта усталик билан беркитилади. Амирнинг ўзи барча одамлари билан жанубга – Афғонистон томон юришини давом эттирган. Йўлнинг ярмуга боргандага амирнинг ишончи одамларидан бири Даврон дарвиш унинг бир нечта куролли ёрдамчилари хазинани яшириб чиқсан одамларни бирмабир ўлдиришган.

Яна анча йўл юрилгач, амирнинг тансоқчиси дарвеш ва унинг одамларини қилидан ўтказгэн. Ўша куни кечкурун амирнинг шахсий жаллоди тансоқчини ҳам гуммон қилган. Жаллоднинг кейинги тақдирни ҳам номаълумлигида қолган. Амир шу тариқа фақат ўзининг энг яқин одамлари, оила аъзолари билан Афғонистонга кириб борган эмиш...

Бу афсона узоқ йиллар давомида собиқ иттифоқ нашрларида чоп этилди, бу ҳақда турли хужжатли ва бадийи фильмлар ҳам яратилди. Тоҷикистон худудидага амирлик хазинасини қидириб топиш учун экспедициялар ҳам ташкил қилинди. Аммо, барча уринишлар бекор кетди. Хазина топилмади...

АСЛИДА НИМА БЎЛГАН?

Кейинчалик бир қатор мутахассислар, эксперторларнинг айтишича, Амир Бухородан фақат шахсий ётиёжларини қопладиган

даражадаги пул ва буюмлар билан кетган бўлиши мумкин. Чунки, ўнлаб от ва туяларга юклangan хазина билан "қизил"лар назорати остидан бемалол "сирфалиб" чиқиши мумкин эмасди.

Амир Афғонистонда умринг ўхиригача ўта камтарона, мамлакат подшоси Омонуллахон тайинлаган нафақа, кейинчалик қорақўл савдоси ҳисобидан кун кечирган. У 1920 йилнинг 12 октябрь куни Буюк Британия қироли Георг Vga мактуб битиб, ундан 100 минг фунт-стерлинг ва курол-яроғ жўнатини сўрайди. Аммо, большевиклар билан муносабатлари бузилишини истамаган Буюк Британия қироли сабиқ амирнинг илтимосини жавобсиз қолдиради.

Амир чиндан ҳам Ҳисор тофларида ўз бойликларини яшириб кеттанида, ўтган асрнинг 20-30 йилларда хорижий мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар қўмагида бу бойлини олиб чиқишига уринган бўларди. Ҳолбуки, тарихда бундай

уринишлар қайд этилмаган.

Иброҳимбек кўрбоши 1930 йилда амира ёзган мактубида "мен 7 йил мобайнида советларга қарши жанг қилдим, аммо сиз въъда қилган ёрдамдан ном-нишон бўлмади" деган сатрлар учрайди, бу Саид Олимхоннинг ўз иттифоқчиларига ёрдамлашиб учун моддий имконияти етарли бўлмаганини кўрсатади.

Амир 1944 йил 5 май куни Кобул шаҳрида, ғурбатда ўлим топади.

ХАЛҚА "БҮЮРМОГАН" БОЙЛИК

Аслида, большевиклар Саид Олимхон бойликларини Бухородан олиб

чиқиб кетиши учун ҳеч қандай имкон қолдиришмаганди. Тарихчи олимларнинг ёзишича, Фрунзе амирликда чоракам икки аср тўпланган бу бойлини ҳеч қандай кириксиз вагонларга ортиб, ташиб кетади.

Россиялик публицист Игорь Бунининг "Партиянинг олтинлари" китобида ёзишича, большевиклар ҳокимиятни Германия қўшини ёрдамида босиб олиб, Россия хазинасини талон-торож қилиб бўлгага, Бухоронинг олтин хазинасини эгаллаш илинжида бу ерга бостириб келишиган эди.

Бухоро амирлиги ўзидан аввали Аштархонийлар сулоласининг каттагина бойлигини мерос қилиб қолган, манғитларнинг кейинги вакиллари томонидан салқам икки аср давомида узлусиз тўлдирилиб келинган. Хазинага бу даври ичидаги Бухоро амирлиги таҳтида ўтирган ҳар бир амир озми-кўпми ўз хиссасини қўшганд. Бундан ташкири, амирлик қадимдан олтин конига эга бўлган. Шунингдек, амирлик Ҳиндистон ва Европа мамлакатлари билан олиб борилган савдо алоқаларидан катта даромад олган.

Бухоро хазинасининг боз хазинабони қирқдан ортиқ соқчиси ёрдамида қўриклигар. Мамлакат кирим ва чиқимини дафтарга қайд этиш ҳам хазинабонга юқлатилган. Амир Олимхон даврида Имомқўл исмли киши боз хазинабон бўлган.

Амир Олимхон хазинани одам тополмайдиган жойга яширгани, шунингдек, у хазина яширилган жойни биладиган энг содиқ одамлари ҳамда ўзлаб қўриқчи ҳарбий йигитларини ўлдириб, фақат ўзигина ўша жойдан воқиф бўлиб қолган, деган гаплар ҳеч қандай асосага эга эмасди. Кейинги пайтларда, ошкор этилган ҳужжатларга таяниб, шуни қатъий айтиш мумкинки, Амир хазинани яшира олмаган ва унинг билан боғлиқ ҳолда ҳеч кимни ўлдиришган.

Энди ўз-ўзидан табиий савол туғилади: хазина ҳеч қандай сақланган ва унинг қиймати буғунги кунда қанчага тенг эди? Хазинанинг миқдори ҳам ҳеч қаҷон аниқ бўлмаган. Хазинабонлар эса умр бўйи хизмат қилган ёки хазина сирини ошкора бўлишига шубҳа түғдиргандар дарҳол ўлдирилган.

Махмудхўжа Беҳбудий "Ойна" журналининг 1914 йил, 25-сонида ёзишича, "Бухоро амири саночларида сақланадиган олтин ва кумуш пуллар бўйи 50 олчин, эни 20 олчин ва баландлиги 8 олчин (аршин) бўлган бир тоғдан иборат" бўлган. Бу "тоғ"ни ҳозирги ўлчовдаги тушунча ва тасавурда кўз олдимишга келтирадиган бўлса, у 2 744 куб метрни ташкил этади.

Бу албатта, шунчаки таҳмин, холос. Бирор, бу бойлик ҳеч қаҷон ҳалқ ва мамлакат манфаати учун хизмат қилмаган. Ҳатто Чор Россиясига қарши курашда курол-яроғ сотиб олиши учун ҳам авлоддан-авлодга ўтиб келаётган бу хазиналар эшиги очилмаган.

Фрунзе 1917 йилдаёт Бухоро хазинасидаги бойлик миқдорини аниқлаш учун махфий буйрук берган, бу

вазифани боз вазир Мирзо Насруллобий Қушбеги ўта маҳфий равишида адо этган. Қушбегининг ҳисоботида кўрсатилишича, амир хазинасидаги олтин ва кумуш тангалар, ёмбilar, қимматбаҳо тошлар, қофз пуллар, тақинчоқлар, олмосларнинг 73 252 380 подшолик рубли миқдорида баҳоланган. Экспертларнинг баҳоласи, 1913 йилдаги 2 подшоҳ рубли таҳминан буғунги 700 Россия рублига тенг бўларкан. Агар биз Қушбеги рўйхатга олган бойлини буғунги миллий валютамизга "чақсан", 7 трилион 691,5 миллиард сўмга тенг бўлади. Бу фақат амирлик хазинасига оид бойлик эди. Фақат амир ва унинг оиласига тегиши бўлган бойликлар ҳам боз неча милион подшоҳ рубли билан ўлчанган.

Бундан ташкири, Чор Россияси банкларида унинг 27 миллион рублдан ортиқ маблағлари сақланган...

Фирратнинг ёзишича, қушбегининг бу хиёнати амирлик қулоғига етиб борган ва у 1918 йилнинг марта месецида ҳибса олиниб, кейинчалик қатл этилган.

ШУНЧА БОЙЛИК ҚАЁҚҚА КЕТГАН?

Хуллас, қизил армия қўмандонлари амир хазинасини маҳсус эшелонларда Тошкентга жўната бошлайди. Жанговар раҳбарлар Бухоро Инқолобий қўмитаси аъзолари билан 5 сентябрда ўтказган мажлиса кўйидагича қарор қабул қиласди: "Ҳарбий ҳаракатлар пайтида Бухоро Ҳалқ Совет Республикаси бойликларини сақлашнинг мураккаблигини ҳисобга олиб, Бухоро Инқолобий қўмитаси шаҳарда хотиржамлик бўлиши учун бу бойликларни Ҳалқ банкининг тегиши бўлимида сақлашни ўз зиммасига олишини РСФСР (Россия) ҳукуматидан илтимос қиласди".

1917 йилнинг ёзида бу хазинани янада "ишончи жой" – Москвага олиб кетиши масаласи анча қизғин мұхқома қилинади. Бирор, ўшанда РСФСР ташкири шарар вазiri Г.В.Чичерин бунга қарши чиқиб, 4 июлда РКП(б) Марказий қўмитаси котиби В.М.Молотовга хат ёзди.

Унда Бухоро хазинасининг мажлиси қарор қабул қиласди: "Ҳарбий ҳаракатларни сақлашни номаълум. Балки бу хат шунчаки Совет ҳукумати Бухоро олтинларни талон-торож қилмаган" деган "ҳақиқат"ни оммага сингдириш максадида уюштирилгандир?

Қўпгина тадқиқотчилар бу бойлининг катта қисми ўша пайтдаёт қизил армия ва большевиклар раҳбарлари томонидан гарот қилинган, турли хорижий банкларга олиб чиқиб кетилганди, ёки қайсиидир махфий фонdlар, овлоқ жойларда яширилгани ҳақида гап-сўзлар юради. Хулас, аждодларимизнинг асрлар давомидаги меҳнатлари, пешона тери, машакқатлари эвазига томчилаб тўпланган бу бебаҳо хазина ҳақидаги шов-шувлар ҳали узоқ вақт тинмаса керак...

Рустам ЖАББОРОВ

Яхши кунларда юзлашайлик!

Йилнома

Январь 2021							Февраль 2021							Март 2021							Апрель 2021							Май 2021							Июнь 2021																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8